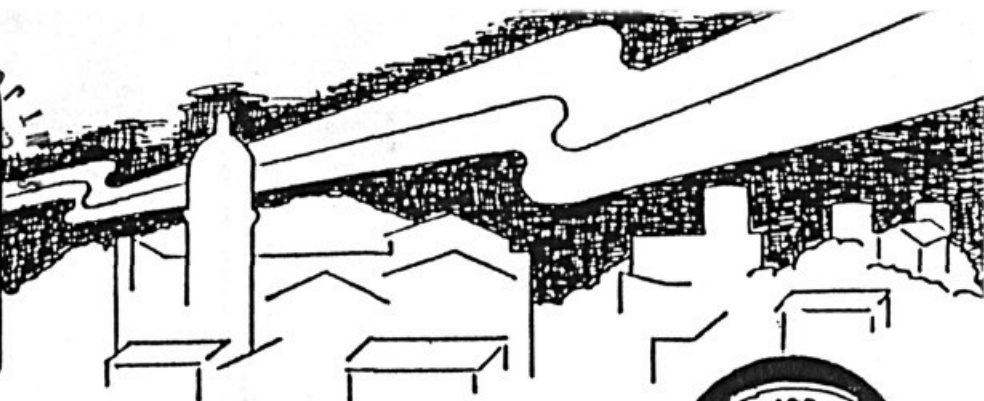

Nº 38

30 - Novembre - 1988

D.L. PM 625 / 1983

PREMSA
CORONA

SANTA EUGÈNIA

Revista per a la Divulgació i la Cultura

EDITORIAL

EDITORIAL 1

MASSA MISSA

Ens han arribat veus, que compartim totalment, de que al nostre número anterior, el N° 37, hi havia massa coses de l'Església o ho pareixia. Primerament hem de dir que nosaltres mateixos, una vegada vist l'exemplar acabat, pensàrem igual. Efectivament les 5 planes dedicades a temes de l'Església, -no sempre n'hi ha tantes-, es veren augmentades per dues de l'habitual entrevista a una monja, més altres dues planes que no eren de l'Església, però que ho haguessin pogut esser: una eren unes reflexions sobre la pau que justament duia el títol de "sermons", i l'altra també tenia unes sentències semblants. Evidentment l'Església no té l'exclusiva en parlar de la pau, i certament aquestes planes no provenien de cap estament religiós.

Bé; nosaltres vérem els defectes reals i aparents, i tendrem en compte que les pròximes vegades no ens passi ni en aquest tema ni en cap altra, a no ser que vulguem fer un número monogràfic de l'Església o de qualsevol estament o aconeixement. Però hem de reconèixer que més que un monogràfic, semblava una invasió, i cap de les dues coses eren certes. Perdonau.

EDITORIAL 2

UNA ALTRA REVISTA

No és la primera vegada que els rumors de que al poble sortirà una altra revista ens arriben. Fa prop de tres anys hi hagué un intent bastant sèrio que no arribà a port. Ara altra vegada hi ha moviment.

La nostra opinió: Amb la llibertat que hi ha, no tenim cap exclusiva de res, i seria ridícul posar-nos gelosos de que ens pugui néixer una "germana" en el poble. Al revés, podem alegrar-mos-ne, ja que som conscients de que la nostra revista no abarca tots els temes del poble: uns perquè no les sabem abastar, i altres perquè no volen acostar-se a nosaltres. De fet hi ha molts de buits a nivell informatiu, a nivell crític, a nivell de projecció i orientació, etc. etc.; per tant una altra "empresa" que es dedicàs a això seria la realitzadora, entre altres coses-, dels somnis que no hem pogut realitzar nosaltres.

No és precís dir, que si això d'una altra revista va en sèrio, per part nostra tenim les portes obertes a qualsevol diàleg sobre col·laboració i sobre els problemes inherents a una tasca ja experimentada per nosaltres.

I les desitjam que, com a mínim, puguin arribar al n° 38 com és ara el nostre d'avui.

EDITORIAL 3

ALTA TENSIO

Hi ha temporades que un pot dir: "Aquest poble és mort", però el que es diu ara és al revés. Si intentes conversar amb qualcú o voler organitzar alguna activitat te trobes que un va a l'entrenament de futbol d'aquí o de fora poble, l'altre va a classe d'anglès, l'altre mecanografia, l'altre informàtica, o a una conferència de les "Mestresses de Casa" o de la "3ª Edat" o de l'"Escola d'Adults". Altres van a català, altres -moltes dones- van a gimnàsia, altres tenen balls mallorquins, etc. etc.

Hi ha dies que és impossible contactar amb algú; hi ha una super ocupació, i això que tant sols hi ha un "pleno" de l'Ajuntament cada mes. Ja hi ha gent que ha hagut de deixar algunes obligacions, per atendre altres compromisos. Haurem d'organitzar algún dia de no fer res, perquè la gent pugui respirar. Bé, i dit en sèrio, hem d'alegrar-nos de l'activitat sempre recordant que com amb el menjar i el beure: una moderació.

Ah, i en temps de pluralisme vos recomenam el que més vos agradi.

PORTADA	1
EDITORIAL	3
INDEX/CARTES	4 i 5
TRIBUNA(Avionets)	6
INFORMACIONS LOCALS	7
ASSOCIACIÓ VEÏNATS	8
PAGINA INFANTIL	9
INFORMACIONS LOCALS	10
ESGLÉSIA: Carta.	11
ESGLÉSIA: "Padre nuestro"	12
ESGLÉSIA: Salm 7	13
CULTURA TALAÏOTICA	14
EL RECO DELS POETES	15
ENTREVISTA:Victoriano de Sa Torre	16-17
NORMALITZACIÓ LINGÜÍSTICA	18
MUSICA:Chopin(1)	19
EL CATALÀ A MALLORCA	20-21
CONSELLERIA CULTURA:Música	22
PÀGINA SANITÀRIA:(PMT)	23
DONANTS DE SANG	25
LA REINA A "SES SITJOLES"	28-29
PEDAGOGIA:Depr.Infant.	30-31
ENTREVISTA "jove"PEP Son Rigo	32-33
ESPORTS:futbol/billar/motos	35-37
CONTRAPORTADA	38

CONSELL DE REDACCIÓ

Nadal Trías Orell, M^aMagdalena Perelló
Bibiloni, Gabriel Lladó Riutort, Pilar
Bascuñana Bibiloni, Mateu Crespí Pere-
lló, Xavier Bascuñana Coll, Toni Cañe-
llas Vich, Jaume Riutort Crespí, Sebas-
tiana Sastre Coll, Mª Eugènia Pou
Mulet i Maria Crespí Payeras.

Col.laboradors: Valerie Green,
Miquel Coll Isern i Tomeu Català Barce-
lò.

Fotos: Nadal Trías Orell

Revista

"SANTA EUGENIA"

Revista per la Difusió
i la Cultura

Nº 38. DL.PM 625/83

Aquest exemplar
val 100 Pts

Redac. i Adm.C/J.Ant.12 tel 62 02 60
07142 - SANTA EUGENIA

Editat i imprès
en fotocòpia i multicòpia
a la Parròquia de Santa Eugènia
Mallorca

Els escrits d'aquesta revista
expressen únicament
l'opinió dels seus autors

FOTO PORTADA: Exposició Objectes
Antics Festes Patronals al Centre Cultu-
ral Taujà,agost de 1.988.

CARTES**MOVIMENT CULTURAL I ESPORTIU**

Sr. Director:

El motiu d'aquestes quatre lletres
és per fer arribar la meua més sincera
felicitació a la simpàtica parella
formada per Pedro Oliver Perelló
i Coloma Martorell Canals per la
gran labor organitzadora del "I Tor-
neig de Billar Americà Contrarellot-
ge", que constituí un èxit rotund
a nivell d'organització, competició,
públic, etc. etc.

Al mateix temps aprofit l'ocasió
per donar l'enhorabona a totes les
persones que durant aquest darrer
any s'han movilitzat per augmentar
la cultura del estimat poble. Movilit-
zació que ha estat per a mi un fet
palpable com ho demostra la creació

de tots els grups i associacions
a nivell Cultural i Esportiu apart
de les moltes iniciatives privades
com reseny al començament de la meua
carta, sense oblidar-me de les ante-
riorment creades que tenen autonomia
i llibertat per seguir endavant sense
necessitat de dependre de ningú mentre
no es demostrí el contrari.

Sense res més, el saluda
atentament:

Josè Zapico Duran
Santa Eugènia, 22-Nov-1988.

Els escrits d'aquesta revista
manifesten únicament
l'opinió dels seus autors.

MÀQUINA DIABÒLICA

Al Sr. Batlle de Sta.Eugènia:

Fa poc temps que va ser publicat en els diaris de les illes un comunicat de la Conselleria d'Educació i Cultura del Govern Balear, amb el títol: "La protecció d'allò més nostre". El text diu entre altres coses: "A les nostres illes no hi ha pedra que no tenguí història...
...Mirem cap a on mirem, la nostra vida toparà amb algun testimoni mut del passat: un castell solitari, una murada defensiva,com l'olivera milenària que plantà l'avantpassat... ..és necessari protegir-lo dels seus tres enemics pitjors: l'inexorable pas del temps, l'oblit i la indiferència" (fi de la cita textual).

Idò bé, Sr.Batlle, jo diria que sí, que el inexorable pas del temps, l'oblit i la indiferència, tant per part de la gent com de les autoritats ha fet que les carreteres, camins i alguns solars de la nostra illa tenguin una llarga història d'abandó escandalós i que abunda el testimoni de falta de decisions davant les necessitats de la nostra societat.

A Sta.Eugènia enguany no s'havia fet net cap camí veïnal o local, per esperar el nou miracle de la "màquina de limpieza" recentment adquirida pels municipis que integren la Comunitat del Pla.

No sabem, Sr. Batlle, que havien adquirit una màquina diabòlica. Una màquina que en lloc de fer net, el que fa és d e s t r o ç a r. O és que han col·locat al seu volant al mismíssim diable? Es això el que els batlles anomenen progrés? No m'ho vull creure. Es deuen haver equivocat de màquina. Ja que aquesta, en lloc de tallar i rebaixar els batxeram a nivell del camí, el que fa és arrabassar branques i arbuts, sembrant els camins amb la naturalesa t r i t u r a d a.

A una carta dirigida a aquest Ajuntament amb data de 4 de juliol de 1987, firmada per 14 veïnats de Ses Coves, ja expressavem el nostre desacord amb aquest tipus de neteja de camins, i encara que escrigui aquestes lletres a títol personal, crec que podria contar amb les firmes de la inmensa majoria d'aquesta vila.

Si en els municipis més rics de Mallorca, la neteja es fa d'una forma satisfactòria, a mà i amb l'ajuda d'una pala, recollint al mateix temps la basura acumulada en les carreteres (gràcies, això darrer, a la falta d'educació cívica i sanitària de molta de gent)... Per què aquí no?. Santa Eugènia està entre els municipis "pobres" en dobbers, però no crec que sien tan pobres en esperit ni de voluntat com per no poder trobar una solució més satisfactòria per a la neteja dels nostres preciosos camins, i per a la neteja dels "femers" que per desgràcia té el nostre poble.

La màquina el que al meu judici ha der fer, és limitar-se a tallar el batxeram a nivell de terra en els camins, sense per això arrancar--ho tot al seu pas. O sigui, on aparentment no estorba un magraner, o una figuera borda, deixar-la viva. I és que no es tracta de fer que els nostres camins sien uns estèrils camps d'asfalt. A més, la neteja s'ha de fer dues vegades a l'any, al'entrada de l'estiu i de l'hivern.

Finalment, hi ha que fer comprendre a tots als propietaris i veïnats en general, que és una obligació seva mantenir els arbres i arbuts d'una forma que no impedisquin el pas dels altres en els carrers i camins lindants a la seva propietat.

La present carta és una denúncia davant un fet i no està en el meu pensament ofendre o culpar ningú. Perquè si algú és culpable ho som tots.

Atentament el saluda,

A Sta.Eugènia el 5 de novembre de 1988,

Margareta Strandman, Ses Coves nº 10.

(traduïda del castellà per la redacció de la Revista)

ELS AVIONETS DE'N SERRA

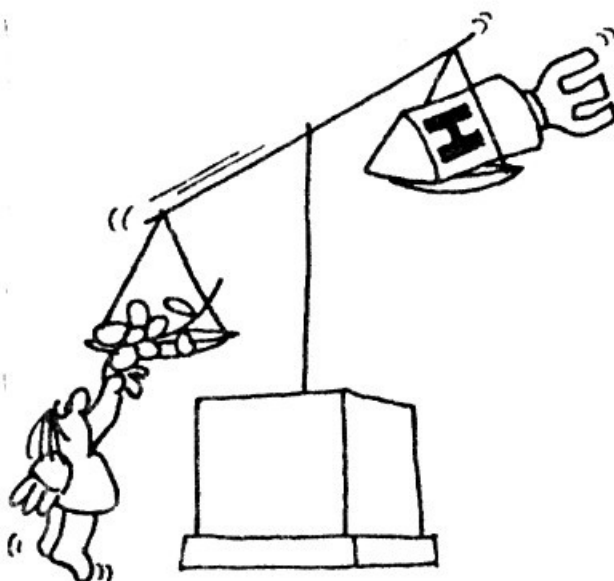
Aquests darrers dies, s'han donat unes notícies a la premsa local i nacional que realment poden fer pensar un poc en la manera que l'Estat Espanyol pot emprar els doblers.

La primera notícia va ésser l'accident que va tenir un F-16 de les forces aèries espanyoles. L'avió va quedar destrossat i amb ell els 4000 milions de pessetes que havia costat.

La segona notícia és la participació de l'Estat Espanyol amb la constitució de l'avió de combat europeu amb un 13% a més de la compra de 100 avions d'aquest -amb un preu de 4500 milions cada un fan un total de 450.000 milions de pessetes.

Això pot resultar a simple vista una inversió de l'Estat dins la defensa del territori, però a mi me pareix que anam un poc més enfora. L'educació, els serveis socials, la justícia, etc., envers de millorar les seves quantitats presupostàries cada dia són pitjors i a més hi ha una tendència a retallar les despeses en un camp tan important com poden ésser els serveis socials.

Jo no sé si l'Estat se n'ha adonat que realment hi ha molta gent que viu malament dins la nostra societat; basta anar a veure l'hospital de nit, els albergs de Palma, o simplement passar per Son Banya, i veure que aquests 450.000 milions que es pensen gastar amb uns avionets que l'únic que poden fer en darrera instància és matar gent; podrien estar destinades a la promoció i reinserció d'aquesta gent que no té on anar i de que viure.

Crec que hi hauria d'haver un replan-tament per part de l'Estat amb la seva política presupuestària. Dedicar un percentatge tan alt a sectors com defensa i deixar per altre banda amb poc doblers a educació, serveis socials... pot arribar a crear un clima de tensió dins tot l'Estat que provoqui reaccions contràries i que puguin arribar a la violència.

Així doncs, menys avions i més aten-ció al poble que en definitiva és el que ha de viure bé.

MATEU CRESPI

DEMOGRAFIA

(a partir d'ara, en lloc de consignar Baptismes, anotarem els neixaments, per una major precisió demogràfica)

NEIXAMENTS:

26-10-88

Andreu Rosselló Méndez, fill de Jaume i Maria.

25-11-88

Isavel V^a Crespí Sastre, filla de Bartomeu i Margalida.

!Enhorabona a les dues famílies!

CASAMENTS O NOCES DE PLATA: = 0

DEFUNCIONS:

4-X-88: Maria Cirer Bibiloni (75 anys)

17-11-82: Baltasar Miralles Mascaró (82 anys)

Al cel siau!

ALTRES INFORMACIONS

● El passat 3 de novembre tengué lloc al Centre Cultural Taujà una interessant conferència-col·loqui, donada pel ginecòleg Dr. D. Antoni Amengual Pizà. El tema tractats foren la Menopausa, Embaràs, Com prevenir l'embaràs, i Educació Sexual.

● El 25 de novembre donya Maria Florit donà una conferència a l'Associació de Mestresses de Casa sobre Cuina Nadalena, al Centre Cultural.

● Organitzat per la mateixa ASSOCIACIÓ DE MESTRESSES DE CASA tindrà lloc els pròxims dies 9 i 16 unes demostracions sobre decoració nadalena, al Centre Cultural.

● També organitzat per la mateixa Associació tindrà lloc el pròxim dia 19, i obert a tot el públic, una conferència que donarà don Nadal Trías Orell, sobre "Com preparar Nadal En Família".

● Igualment organitzat per AS. MESTRESSES DE CASA tindrà lloc el dia 21 de desembre a les 8 del vespre al Centre Cultural Taujà una Conferència oberta a tothom per a joves i adults donada per don Bartomeu Català Barceló (del "Projecte home"), sobre el tema de la droga.

● El dissabte dia 19 la agrupació folclòrica Aromes Puig d'En Marrón organitzà una xocolatada en honor de totes les persones que havien fet

possible la "bunyolada" del dia de les Verges, especialment dedicada a les "bunyoleres".

● En un acte conjunt festiu de la Tercera Edat, Associació de Mestresses de Casa i agrupació "Aromes Puig d'En Marrón", aquesta agrupació fou obsequiada amb un equip de música per a les seves actuacions. Al pareixer, (i ho deim així, perquè no tenim una informació apropiada) fou entregat pel Presidente del C.I.M. don Juan Veger, i també al pareixer per unes gestions del nostre paísà Bartomeu Vidal Coll.

● Volem, desde la Revista, insitir més en que si les entitats que organitzen o han organitzat actes, festes, conferències, etc. etc. volen que surtin a la nostra secció informativa, que ho facin sempre, que de molt bon gust, publicam totes aquelles coses que ens comuniquen, i les que podem "pescar". Procurau fer les vostres comunicacions abans del 15 de cada mes, i sereu servits puntualment.

CASA DE LA VILA

PLE EXTRAORDINARI 15-X-88

Es dona compte de l'escrit de la nova Associació de Veïnats, en el que s'interessen per la situació urbanística municipal i sobre el poliesportiu. Sobre la petició d'Aromes Puig d'En Marrón demanant autorització i ajuda per una "bunyolada" al dia de les verges. S'acorda donar el permís i gratificar en 5.000 Ptas.

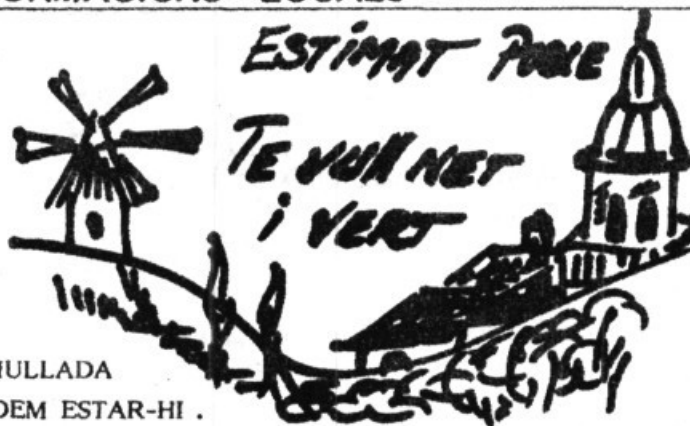
S'acorda declarar de reconeguda urgència l'obra de la 3ª fase d'abastiment d'aigua potable i sanetjament. 2ª aprovar el plec de clàusules econòmico-administratives que ha de regir la contractació directa. 3ª Aprovar l'expedient intruït per la contractació de les obres per un import de 12,092.418 Ptas i la seva adjudicació directa a Melchor Marcaró S.A. 4ª Aprovar la imposició de contribucions especials exigides i xifrar la part del cost de l'obra que han de satisfer especialment les persones beneficiades en el 90 % del import de les obres i fitxar el mòdul de repartiment en el metre lineal de façana.

S'aproven unes llicències d'obres i un expedient de plusvalia.

ASSOCIACIO DE VEÏNATS

" A L J U B "

QUI ES QUE NO VOL SENTIRISE
ORGULLOS DEL SEU POBLE?

AMB BASURA I XATARRA ACARAMULLADA
ALS CARRERS I MAMINS; NO HI PODEM ESTAR-HI .

AMB ESCOMBROS I COSES VELLES TIRADAES JUST DEVORA EL CEMETERI,
AL NOSTRE PUIG I A LES ENTRADES AL POBLE; QUINA VERGONYA
NECESSITAM URGENTMENT UNES NORMES, DICTADES PER L'AJUNTAMENT,
DECIDIDAMENT SANCIONADES EN CAS D'INCUMPLIMENT.
MENTRE ESPERAM QUE SIEN PUBLICADES, EL VEÏNATS PODEM COMENÇAR
A ENSAIAR EL SEU CUMPLIMENT , PER LO QUAL VOS PREGAM QUE APRENGUEU
DE MEMORIA EL SEGÜENT DECALEG DE BONA CONVIVENCIA:

- + ELS FEMS ES TREURAN EL VESPRE DEL DIA DE RECOLLIDA
- + ELS FEMS ANIRAN SEMPRE DEPOSITATS EN UN POAL DE GOMA
AMB TAPADORA I ANSES
- + SI UN NO TE RECOLLIDA A DOMICILI , ANIRAN POSATS EN BOSSES BEN
TANCADES PRIMER; I EN UN SAC DE PLASTIC NEGRE DESPRÉS, PER
EVITAR ROMPUDES (LO MATEIX QUAN TENGEUM CONTENEDORS, EN
ELS QUE MAI S'HI TIRARA RES DIRECTAMENT)
- + ELS VEINATS QUE VISITEN EL POBLE ALS FINS DE SETMANA , DEIXARAN
LES SEVES BOSSES DE FEMS ALS LLOCS INDICATS PER L'AJUNTAMENT
I UNA UNA VEGADA ESTIGUIN AL CORRENT DEL PAGAMENT PER
AQUEST SERVICI.
- + ELS RESTES DE CARTO I COSES SEMBLANTS VAN APART I BEN FERMATS
- + ELS ESCOMBROS SERAN DUITS AL LLOC SENYALAT PER L'AJUNTAMENT,
A CARREG DELS QUI LES HAGI PRODUT.
- + ELS PROPIETARIS MANTENDRAN NETS ELS METRES LINEALS DE LES SEVES
PROPIETATS QUE DONEN A CAMINS, CARRERS o PLACES PUBLICUES
- + LA RECOLLIDA D'OBJECTES VELLS ES FA EL DILLUNS DE LA DARRERA
SETMANA DE CADA MES I ES FA A DOMICILI MAI S'HAN DE
DEIXAR A LA VIA PUBLICA
- + ES RESPECTARAN LES NORMES URBANISTIQUES I ALTRES.
- + ES FOMENTARA ENTRE TOTS I ESPECIALMENT ENTRE ELS NOUS
VEÏNATS I NOSALTRES EL RESPECTE I EL CUIDAR BE DEL
NOSTRE POBLE

el nostre CONCURS

la solució era el que esperaveu, dons aquí la teniu. Amb una participació massiva del personal, i després d'un petit sorteig entre totes les respostes correctes, tenc l'honor de donar el nom del guanyador que obtindrà un premi que ja direm després.

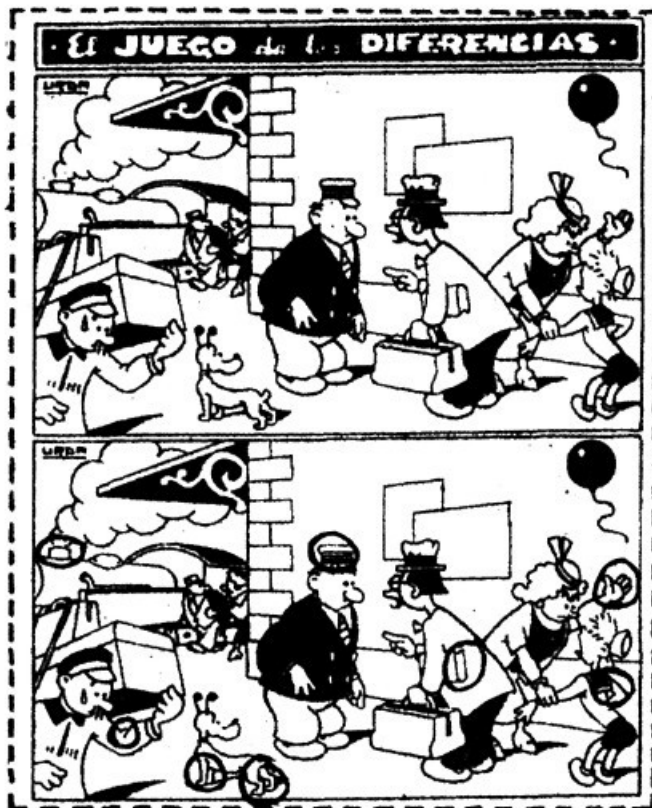
Però no vos vull deixar més amb el dubte, el nom del guanyador es: ***
MIGUEL ANGEL CIRER PERICAS
que viu al carrer General Franco nº 25.

Enhorabona a aquest company que ens ha escrit.

Gracies per la teva participació. I ara supos que voldras saber quin és el teu premi, dons ho direm, has guanyat uns magnífics GUANTS de punt per que no tenguis fred i puguis seguir concursant al nostre concurs, que com ja sabeu es fa només per a vosaltres.

Ja saps que pots passar a recollir el teu premi allà on vares dur les respostes, pots passar quan vulguis.

I als altres, per que no vos quedeu amb les ganes vos posam les resposta verdadera, i amem si vos animau a concursar al pròxim que vos explicaré més abaix.

El pròxim concurs està relacionat amb la data en que surtirà la revista, o sigui nadal.

El concurs consisteix en escriure una carta de reis, però no una carta de reis normal i corrent, sino que ha de ser una carta original, amb tots els dibuixos que volgueu, poesies nadal·lenques, i com no, també hi heu de posar els regals que demanau als reis.

Tot això ho duis allà on sempre.

El nom del guanyador sortirà publicat al proper número, així com la seva carta.

Esper la vostra participació, fins al proper número.

XAVIER

EL C.L.M. VA FER ENTREGA D'UNA MAQUINA DE NETEJA DE VORERES DE CAMINS RURALS A LA "MANCOMUNITAT DEL PLA"

El passat dia 25 d'octubre, a l'Ajuntament d'Algaida, va tenir lloc l'acte oficial d'entrega d'una de les dues màquines adquirides pel Consell Insular de Mallorca, per a la neteja de les voreres dels camins rurals de Mallorca. Aquesta màquina serà utilitzada per tota la mancomunitat del Pla de Mallorca.

A l'acte hi assistiren el President del Consell Insular, Joan Verger Pocoví, així com els Batles de la Mancomunitat del Pla.

Després de l'entrega oficial del vehicle que ha suposat una despesa de més de set milions de pessetes al CIM, es va fer una demostració pública del funcionament d'aquesta màquina (un tractor JOHN DEERE 2650 SDT amb una segadora desbrolladora Epoke GH-50 montada lateralment al tractor).

Per saber més detalls d'aquesta màquina, ja que Santa Eugènia fou un dels pobles on actuà com a primícies, aquesta redacció ha acudit al Batle perquè ens digui coses d'aquesta.

El Batle ens diu que feia un any i mig que estava sol·licitada i que el mòdul pel que es registrarà el temps d'actuació a cada poble serà el mateix índex de participació que cada poble té actualment a la recollida de fems, que concretament a Santa Eugènia és d'un 3'74 % del temps total de la mancomunitat. Les condicions d'actuació són que l'Ajuntament l'ha de proveir de combustible, i ha de posar un home auxiliar a disposició del maquinista. Unes de les condicions que el CIM va posar és que la màquina també ha de fer netes al mateix temps tots aquells camins i carreteres depenents del CIM que hi hagi dins el territori municipal.

En quan a l'experiència feta a Santa Eugènia, hi ha que dir que la màquina és un poc massa grossa, per alguns dels camins nostres, i sobretot en quan als arbres, l'experiència fou vertaderament dolenta, ja que les destroça molt, tant que, vista l'experiència, el batle ens diu que comunicà als altres pobles els resultats, i que actualment els

arbres ja no són tocats per la màquina, sino per una serra mecànica que du el mateix tractorista de la màquina. El batle demana als taujans afectats que compreguin que era el primer poble, que era una experiència, i que no es tornarà fer d'aquesta manera.

DIA 10 CONCERT

El dia 10 de desembre a les 7 del vespre, organitzat per l'Associació de Veïnats "ALJUB" de Santa Eugènia i patrocinat pel C.L.M. tindrà lloc a l'Església un Concert de música popular i nadalenca a càrreg de la CORAL D'ESPORLES dirigida per Emili Gené.

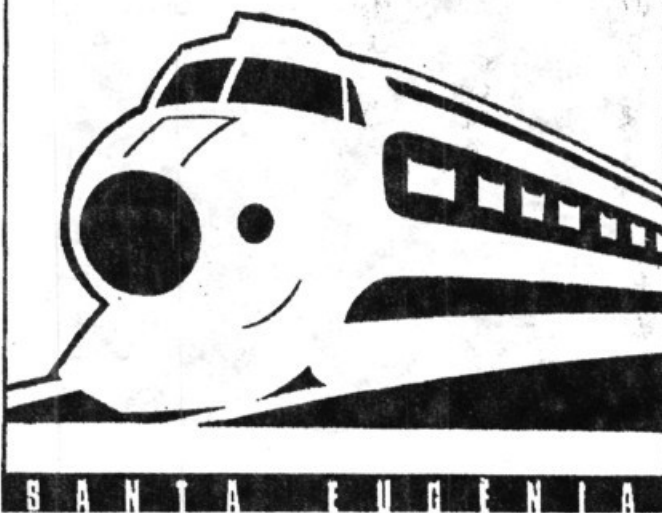
SANTA EUGÈNIA

Revista per a la Divulgació i la Cultura

S'ESTACIO

PUB AMB VIDEO STEREO, COMPACT DISC, ETC.

CARTES CRISTIANES

EL LAICAT MISSIONER

Estimats amics:

L'encàrreg d'evangelitzar en nom de Jesús a altres persones, és fet als seus seguidors, -ara a partir del Baptisme-. Hi ha moltes de maneres de concretar aquest compromís cristià dins la societat. Moltes vegades aquesta resposta pot realitzar-se molt aprop. Altres vegades un es sent cridat més enfora, però sense entrar en una professió de vida religiosa. Es el que anomenem "laicat missioner".

Aquest laicat missioner pot definir-se així:

- + És una opció: una opció de qui sent el crit dels oprimits, de qui veu les necessitats dels pobres i la possibilitat d'oferir camins de solucions cristianes i d'esperança als homes i als pobles.
- + Es un servici fratern i gratuït: és una presència evangèlica, des del testimoni personal, per contribuir al desenvolupament dels pobles i la implantació de la justícia.
- + Es un intercanvi de dons: partint de la pròpia comunitat i insertant-se en una altra comunitat ecclesial, el laic missioner ofereix amb el seu testimoni la riquesa de la fe, de la gràcia, de la seva educació humana y cristiana; però al mateix temps reb el do d'una maduració més profunda i rica de la seva personalitat cristiana en contacte amb els valors humans i cristians que troba en les gentes amb les que comença a conviure i compartir.

Es una forma de servir a Jesucrist a la vanguardia de l'Església, sense pertèixer a una congregació determinada; és un nou voluntariat.

Molt fraternalment

Nadal Trías Orell

EL "PARE NOSTRE" (en castellà)

Els Bisbes dels 22 països de parla castellana, que formen la part més numerosa del món catòlica, han lograt un text únic en castellà per a l'"Ordinari de la Missa en Castellà".

Els anglesos, francesos i alemanys ja ho conseguirem molt abans per als seus grups lingüístics.

Els altres països de Hispanoamèrica aniran introduïnt aquesta versió única del Pare Nostre en castellà, perquè en arribar 1.992 tots ja usin una mateixa versió.

Les variacions més importants a l'Ordinari de la Missa possiblement seran aquestes:

- + L'aclamació després de l'Evangeli: GLORIA A TI, SEÑOR JESUS.
- + En el Crec en un Déu: CREO en lloc de CREEMOS.
- + I en el Pare nostre, tal com vé a continuació:

PADRE NUESTRO, QUE ESTAS EN EL CIELO,
SANTIFICADO SEA TU NOMBRE;
VENGA A NOSOTROS TU REINO;
HAGASE TU VOLUNTAT
EN LA TIERRA COMO EN EL CIELO.

DANOS HOY NUESTRO PAN DE CADA DIA;
PERDONA NUESTRA OFENSAS,
COMO TAMBIEN NOSOTROS PERDONAMOS
A LOS QUE NOS OFENDEN;
NO NOS DEJES CAER EN LA TENTACION,
I LIBRANOS DEL MAL.

Les diferències no son sustancials, son tan sols diverses formes de dir el mateix. Apreniú-lo bé; no sia que el digueu com el d'aquest acudit d'aquí abaix:

Lliura'm Senyor

Salm 7

Lliura'm Senyor
de la S.S. de la N.K.V.D. de la F.B.I. de la G.N.

Lliura'm del seus Consells de Guerra
de la ràbia dels seus jutges i els seus guardes

Tu ets qui jutja les grans potències
Tu ets el jutge que jutja els Ministres de Justícia
i les Corts Supremes de Justícia

Defensa'm Senyor del fals procés
Defensa els exiliats i els deportats
els acusats d'espionatge i de sabotatge
condemnats a treballs forçats

Les armes del Senyor són més terribles
que les armes nuclears!
Els qui purguen altres homes seran al seu torn purgats

Però jo et cantaré a tu perquè ets just
et cantaré en els meus salms
en els meus poemes

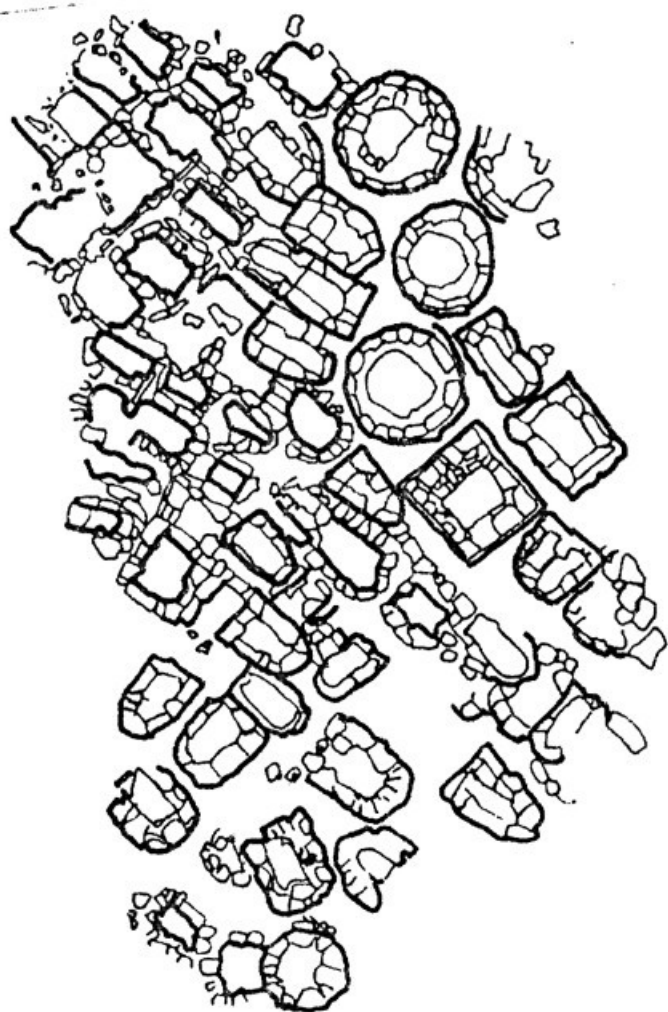
Ernesto Cardenal

SALMS

clamor d'Amèrica

—Cultura—

=talaiòtica—2—

Plànol general de la necròpolis de Son Real (Can Picafort). (Font: Segons Liston reproduït per Luis Pericot, *Las Islas Baleares en los tiempos prehistóricos*).

La cultura talaiòtica perdura a Mallorca fins a la plena dominació romana de l'illa, encara que les tècniques arquitectòniques sofriren canvis en els darrers segles: disminució del tamany de les pedres, la disposició en filades paral·leles i la tendència a constituir habitacions de planta quadrada o rectangular.

De les pràctiques funeràries d'aquesta etapa destaca la necròpolis a l'aire lliure de son Real (ca'n Picafort) formada per més de cent sepulcres fets de marés. També són pròpies d'aquest temps les inhumanacions en posició corbada arrufada, i l'enterrament en calç a coves, una d'elles es sa cova Monja de Biniali.

Desde el segle 1000 abans de Crist les colonitzacions greges, fenícies i púniques contribuïren a que la Mediterrània occidental esdevingués un món relativament civilitzat.

La colonització d'aquest pobles comerciants fou més intensa a unes àrees que adoptaren la Cultura d'els pobles colonitzadors (Itàlia, Costa africana, Costa meridional de la Península Ibèrica etc...). La colonització cultural no va tenir lloc a les nostres illes, no tenim notícies d'establiments fenicis o grecs. Encanvi sembla que durant les guerres púniques, on hi participaren els famosos foners balears, els carteginesos podrien haver utilitzat l'illa com a zona de aprovisionament i el domini cartaginès sobre les comunitats indígenes fos real.

La Cultura talaiòtica els darrers anys fou trastocada per els nous corrents de civilització per l'arribada de nous costums i modes a través dels mercenaris i de les relacions comercials amb altres pobles mediterrànies. Així i tot la Cultura Talaiòtica perdurà fins a la dominació romana la qual posà fi a l'independència de que havia gaudit fins llavors l'home talaiòtic. A partir del 123 abans de Crist comença una nova etapa cultural sota la dominació romana de la que en parlarem en le pròxim número.

M^aEugènia Pou Mulet

N A D A L

Allà a l'establia
devora el portal
russinyols hi canten
la nit de Nadal

Ja també com russinyol
vull cantar en gran alegria
felicitat, felicitat
que ha nat el fill de Maria

A les 12 de la nit
allà dins una coveta
ha nat el Bonjesuset
perquè no ha tengut caseta

Per companyia ha tengut
un bou i una muleta
i els seus pares l'han posat
dins una mejadoretta.

Jo em pensava que aquest Nadal
a l'altre món ja seria
però Déu la vida m'ha allargat
i a Nadal he arribat
la festa que sempre m'ha dat més alegria.

Es Betlems i Villancicos
sempre m'han entusiasmat
i enguany encara que malalta
el meu esperit ha revivat

Nadal son festes de Felicitar
i jo que estim Santa Eugènia
el poble vull felicitar
per medi de la revista
ella en nom meu ho farà.

Vos desig a tots bones festes,
salut, alegria, amor i felicitat
i que en totes les famílies
hi reini la pau i l'amistat

I a les novelles parelles
que jo de petits vaig rossar
les aconsell que un betlem
vagin a visitar

I amb una gran fe contemplin
les persones que hi ha
Jesús, Jusep i Maria
que grans lliçons les darà.

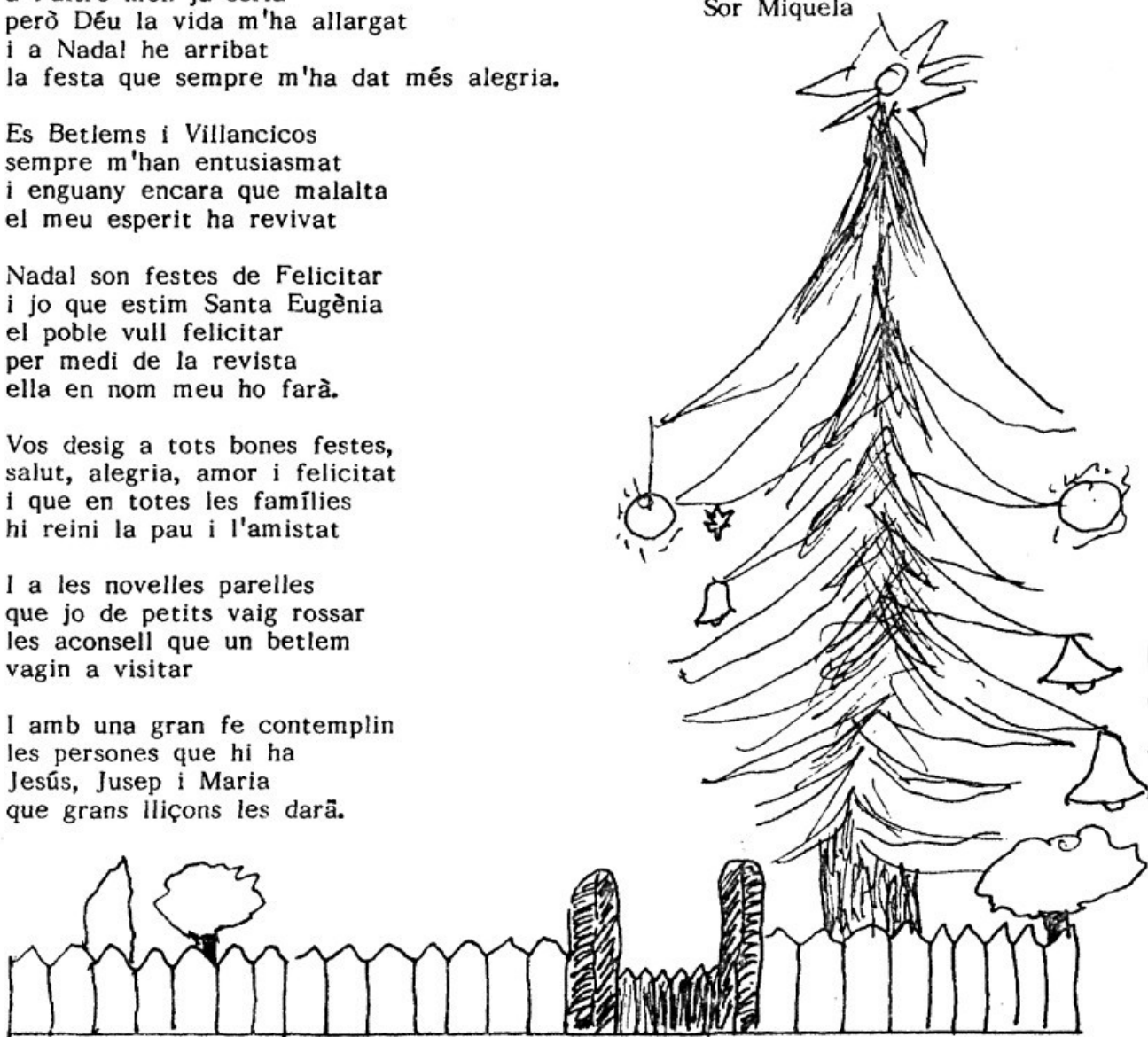
Sense llibres ni paraules
tan sols en la contemplació
sereu feliços en vida
si mesclau en la feina un poquet d'oració.

Ells foren treballadors
30 anys a dins un taller
ja sabeu que Sant Jusep
feia l'ofici de fuster.

De les feines casolanes
eren de la mare de Déu
i de Jesús se'n cuidava
mentres tant creixia en virtut a davant Deú.

Basta que llarga m'he feta
però acabaré la cançó diguent
!Bon Nadal! bones coques
bon vi blanc, bon torró
i si hi ha porcella rustida millor.

Sor Miquela

ENTREVISTA A M B VICTORIANO LÓPEZ-PINTO RIBAS DE PINA DE "S A T O R R E"

AQUESTA VEGADA HEM ANAT A ENTREVISTAR A UN PAGÈS MOLT JOVE; ELL TÉ 36 ANYS I JA EN FA QUATRE QUE VA DECIDIR DEIXAR LA FEINA DE DELINEANT PER LA TASCA DE PAGÈS.

PER COMENÇAR ENS PODRIES CONTAR UN POC LA TEVA VIDA?

Bé, el meu nom és Victoriano i tenc 36 anys. Estic casat, tenc dos fills i farà aviat 5 anys que som aquí.

Quan jo era petit, mon pare i ma mare ja tenien aquesta finca; a l'hivern viviem a Palma i venien a Sa Torre tots els caps de setmana i també els estius. A mi m'agradava molt venir aquí, córrer darrera les ovelles, anar en bicicleta, anar a caçar, aixecar-me prest; crec que vaig agafar aquella època en que es feia tot a mà, tot m'agradava. La meva màxima il·lusió era viure en es camp i fer-hi feina.

Quan vaig esser major vaig estudiar tres anys de decorador i ho vaig deixar fer; després me vaig dedicar a fer de delineant. Poc temps després me vaig casar i el mateix any mos anarem a viure a Pina on hi varem estar dos anys, Palma mos "oprimia". Després va coincidir que els que tenien llogat Sa Torre se'n varen anar i varem venir a viure aquí, que era la meva màxima il·lusió. Vaig deixar la feina de delineant i amb totes les conseqüències que suposa aquest canvi, vaig venir aquí a fer de pagès, ara farà 5 anys.

Els primers anys han estat sa lluita per aixecar sa finca ja que estava un poc abandonada, l'he tancada i la he arreglada. Ara estic en perspectives de montar un negoci, tenc una petita granja de porcs i en vull mirar de posar-ne una d'ovelles.

QUÈ TENS SEMBRAT ENGUANY?

Bé, primer diré que el primer any me vaig me vaig dedicar en els cereals, que més o manco és la única cosa que me dóna bon resultat; actualment m'he dedic en els porcs; la granja que tenc és autosuficient, és a dir, tot allò que se mengen els porcs se produeix dins sa finca. Enguany tenc sembrades unes 60 quarterades de blat i civada.

FAS TOTES LES FEINES TOT SOL?

No, si les feines són molt feixugues lloc a qualche home del poble però bàsicament tot ho faig jo. Tenc

també un poc d'ajuda del meu sogre i de sa família.

VA ESSER UN CANVI MOLT GROS PASSAR DE LA FEINA QUE FEIES A AQUESTA ALTRA?

No, perquè a jo sempre m'havia agradat. De nin petit quan veia l'amo que se'n anava amb es tractor me'n volia anar amb ell. Per jo va esser molt important la primera anyada que vaig tenir perquè ho havia fet amb molta il·lusió, i per cert me va anar molt bé. Hi ha coses que no m'han anat tan bé, però encara no he perdut ses esperances pens que sa pròxima m'anirà millor. M'agrada dur sa finca ben duita.

I QUÈ MOS POTS CONTAR SOBRE SA PREMSA DE VI QUE HI HA AQUI?

Aquestes cases fa dues generacions que són de la nostra família; abans eren d'un altra família. Segons tenim constància aquesta possessió té uns 600 anys d'antiguetat. Tenia una extensió molt grossa. Darrerament ha quedat reduïda. Tenc entès que hi havia unes 40 quarterades de vinya, aposta hi ha aquest cup i un gran celler, m'imagin que elaboraven aquí tot el vi. Aquestes vinyes varen desaparèixer i com que no en varen tornar replantar ja no l'empleaven. Actualment el tenim llogat a l'empresa "Vinos Amengual" que l'empra cada any.

SA TORRE EN SI, PERQUÈ SERVIA?

Aquesta casa és tan antiga que ha sofert moltes modificacions, s'han fet moltes reformes. Lo únic que queda de Sa Torre és una espècie de columna que deu tenir 4 metres de costat que puja a dalt de tot. Està plena interiorment, abans hi havia una escala de caragol, ara per pujar-hi han d'anar per una escala lateral. Ja m'imagin que devia servir com a vigilància de la zona, per observar el teu territori. Vos he de dir que aquí a la possessió tenim una petita capella degut a que la finca era un centre neuràlgic de treball.

CONEIXES LES TENDENCIES AGRICOLES O LES HAS HAGUT D'APRENDRE ARA?

No amb això he estat un poc "auto-didacta" més o manco sabia coses

de quan era petit, d'haver corregut per aquí, però se pot dir que ho he anat aprenguent sobre la "marxa". He tengut fracassos però m'agrada molt es camp, i es dia que t'agrada una cosa tens interès per aprendrer-ho; he de dir que no me consider un agricultor fora mida, més o manco faig allò que fa tothom.

PENSES QUE ES RENTABLE FER FEINA EN ES CAMP?

No, perquè el sistema actual que es dóna a la pagesia és molt poc rentable. Avui en dia la gent jove fuig des camp; allò que produeixes val molt poc en comparació amb allò que gastes; "lo que guanyes per un vent ho fots per s'altre". Els pagesos estan un poc desfassats en qüestió econòmica en relació a altres professions. El camp dins Mallorca està un poc abandonat. Fas moltes hores de feina i quan vas a vendre es producte val molt poc, sa terra està molt cara, però jo tenc l'il·lusió d'anar fent coses dins ca meva i això me basta.

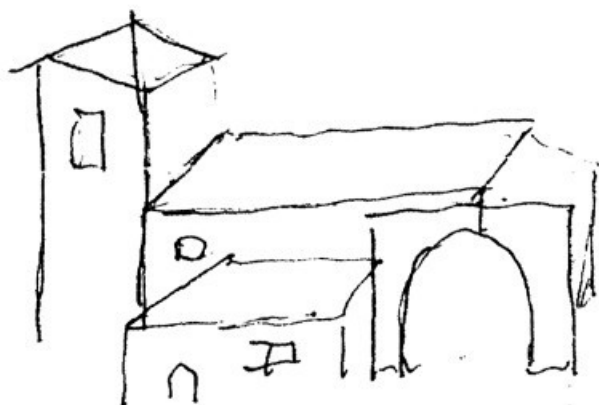
SA TEVA FAMÍLIA S'HA ADAPTAT AMB AQUEST CANVI?

Sí, sa meva dona sempre havia viscut a Palma, era ciutadana però quan se va casar amb jo va sintonitzar bastant amb jo amb això des camp i no hem tengut mai cap problema. A ella li agrada molt viure aquí, diu que ara li costaria molt tornar a viure a Palma.

Els nins disfruten, no coneixen molt Ciutat i quan anam per allà els crida molt s'atenció aquest món tant distint.

Moltes gràcies i adéu.

PILAR I TONI

GRAMÀTICA

L'ALFABET CATALÀ

L'alfabet català es compon de cinc signes vocàlics i devuit signes consonàntics.

a, e, i, o, u.- Aquests cinc signes serveixen per a representar vuit sons vocàlics:

a (oberta): fa, mà, Carme.

è (oberta): cafè, essència, gel.

é (tancada): progrés, faré, caigués.

a-e (neutra): cosa, amor, pare.

i (tancada): camí, cinema, amic.

ò (oberta): tònica, mòbil, porc.

ó (tancada): cançó, carbó, ros.

u (tancada): ungla, llunyà, fum.

Els devuit signes que representen els sons consonàntics són els següents:

b (be alta), c (ce), d (de), f (efa), g (ge), h (hac), j (jota), l (ela), m (ema), n (ena), p (pe), q (cu), r (erra), s (essa), t (te), v (ve baixa), x (ics o xeix), z (zeta).

La "ç" (ce trencada) serveix per a representar en totes les seves posicions el mateix so que hom li reconeix davant "e", "i".

La "l.l" (ela geminada) s'escriu amb un punt al mig. L'anomenada "l" palatal es representa amb dues eles acoblades: "ll".

El so de "ñ" castellana, "gn" del francès, es representa sempre per "ny".

MATEU I BIEL

restaurant • bar
Ses
Olleries

STA. EUGENIA

TEL: 620976
Ctra. Sineu km. 14,800

FREDERIC CHOPIN

1) DE LA INFANTESA FINS A LA PARTIDA A PARIS

Tal i com havíem dit a l'anterior revista dedicarem aquest espai al gran geni Romàntic, Frederic Chopin. Esper que aquest capítol de la història de la Música us agradi ja que és el més extens de tots ells per la senzilla raó de que vos vull donar a conèixer el compositor que particularment més admir, i m'agradaria que a poc a poc vos aficcionàssiu a escoltar-lo. He optat per dividir la seva vida i obra en tres parts, per fer-ho més assimilable:

I) De la infantesa fins la seva partida a París

II) Entre París i Mallorca

III) De l'estada a Mallorca fins a la seva mort

Frederic Chopin, el "Romàntic" per excel·lència, el seu mateix nom expressa delicadesa, fragilitat, tragèdia, dolçor i amargura, i la seva música... millor expressar-ho amb paraules de Haynd "L'estil d'un compositor és sempre el reflex de l'home mateix".

La seva infància ja va començar essent dolça; el seu pare Nicolau Chopin natural de Nancy (NE de França), era preceptor del fill de la comtessa Skarbek a Zelazowa-Wola (Polònia) quan va néixer l'únic varó de la seva descendència, el Febrer de 1810. La seva mare era polaca, Justina Krzyzanwska.

L'Octubre del mateix any la família es traslladava a Varsòvia (capital) on el pare havia conseguit una feina a l'Institut com a professor de Francès.

I ens demanam, com va descobrir Chopin el camí de la música? Aquí ja ens trobam davant el que és la incògnita dels genis. Varen ser els altres qui el descobriren. Es diu que en certa ocasió es sentí a la casa dels Chopin el so del piano, això no hauria cridat l'atenció, ja que tant la mare com el pare el tocaven, si hagués estat a qualsevol hora del dia; lo curiós del cas va ser que aquell piano tocava just

a mitjanit. Tal va ser la sorpresa que els pares de Chopin s'aixecaren i pogueren contemplar el seu fill de sols cinc anys davant el piano repetint unes peces que havia sentit interpretar al seu pare.

A partir d'aquell moment li cercaren un professor. Als catorze anys és nomenat "Geni musical" pel Conservatori de Varsòvia. La societat polaca l'agafà com a símbol i era freqüent trobar-lo amb prínceps i gent rica.

Es als setze anys quan, malgrat la primerenca oposició dels seus pares, amb el recolçament del seu professor comença a dedicar-se plenament a la música. Però ben aviat deixarà de ser aquell al·lotet vital i alegre i es tornarà melancòlic i irritable amb facilitat. La seva vida es reparteix entre la passió per la música i la vida mundana; malgrat això l'amor el du pel camí de l'amargura, Chopin s'enamorà d'una cantant d'òpera, Constança Gladkowska, però ella l'ignorà completament. Abans de que empitjoràs la situació decideix partir a Viena amb un grup d'amics. El primer concert allà va tenir un èxit inigualable, així tots els següents, però Chopin sentia nostàlgia i va decidir tornar a Varsòvia. La seva alegria va durar poc temps quan descobrí que els seus inímits (entre ells la seva estimada Constança) havien falsificat les bones crítiques de Viena. Aguantà així tot un any, però el Novembre de 1830 inicià la partida. Ell mateix l'expressava dient "M'imagin que abandon Varsòvia per no tornar mai més a casa; em figur que partes per morir". Aquí començava el seu somni tràgic.

Mª Magdalena Perelló

la mà
de CHOPIN

GOVERN BALEAR

Conselleria d'Educació i Cultura

ASSOCIACIÓ PREMSA FORANA
DE MALLORCA

LA LLENGUA CATALANA

A MALLORCA

El tema del grau d'altura literària en els escrits de molta de gent nostra i també en la nostra forma de parlar, està atrevessant entre nosaltres moments de confusió i de disparitat de criteris, que posen en evidència el grau de preparació tècnica dels usuaris, i inclús la pròpia capacitat humana o amplària de l'espectre visual de l'interior de l'home.

Ens trobam sovint a Mallorca, amb gent radical que no admet més que el "vèrtix" superior, altres no radicals però entusiastes i poc cultes que just devora un cultisme per lluir-se hi posen un provincianisme, per no dir una falta d'ortografia. L'espectre d'escriptors i parlants és tan ample que avui per avui és difícil poder veure el català tal com és a cada lloc.

A Mallorca, -no a Menorca ni Eivissa-, molta de gent ha entès que aixecar la seva llengua escrita o oral és parlar i escriure com es fa a Barcelona. I és curiós que aquest fenomen sia tan sols mallorquí, ja que els habitants de les illes germanes o del principat conserven la seva identitat regional en la llengua com a ampurdanesos com a tarragonins, o menorquins, etc. Pareix com si el mallorquí s'avergonyís de tal cosa, i pensàs que el català correcte -i cult si més voleu- és el dels altres. El mallorquí té complex de poca cosa, i té en poca cosa el seu lèxic, la seva procunciació i sintaxi. Els motius del complex poden esser molt varis i provenir d'origens que no tenen res que veure amb la llengua.

Molts de mallorquins tenen por de paréixer pagesos, a molts de nivells: lingüístic, econòmic, cultural, d'estètica... Molts de mallorquins, no ho diuen ni ho reconeixen, però estan empegueïts de ser-ho, i uns es refugien, encara

avui, en el castellà (no és la primera vegada que això passa) o en el barceloní. Quin és el llenguatge del mallorquí el primer dia que arriba a la Universitat de Barcelona? És una parla adaptada i "submissa" a Barcelona, cosa que no fa ni el lleidatà o el gironès. El mallorquí, no ho fa per perfeccionisme; s'empegueïx de sí mateix, i es transforma en camaleó.

I a Mallorca mateix, quan algú ha de dir dues paraules als assitents a un acte de qualsevol categoria pareix que s'empegueïx de la seva parla, i recorreix al "cal que..." "per tal de..." etc., etc. que no son propis de Mallorca. I no es tracta de dir que així aixecam el llenguatge; el que feim és fer odiós el llenguatge que podria ser correcte. Posem un exemple d'un literat català de llengua i naturalesa. Suposam que cap "comes-primes", voldrà posar limitacions literàries a un Josep Plà, admès per tots. Per què usa amb tan poca profusió el "cal que...", el "per tal de...", l'article neutre "el", etc., etc., evitant-los o fent un circumloqui? La resposta, que podríem aplicar a molts d'altres literats és que escriu correctíssimament en un llenguatge planer i senzill. I parlant de mallorquins, per què no treure a la llum, entre altres, la forma de parlar i escriure del "nostre" menorquí Francesc de B. Moll, que sab adaptar-se en tot moment a l'altura literària precisa, segons l'auditori que té a davant.

Hem tret la paraula auditori: tan en l'escriure com en el parlar, l'auditori, és mig "escrit" o mitja "conversa"; i és que la llengua és un valor no objectiu, sino de relació, i no tendria cap sentit una bellesa objectiva literària del llenguatge, com en la pintura, si no és pensant principalment en uns espectadors. Sense el receptor la nostra llengua no té objecte. Per què no

jugar a ser un poc més intel·ligents i usar de la gran flexibilitat i riquesa del nostre idioma per a comunicar amb l'altre la ciència, la bellesa, el pensament, la concreció, la definició, etc., etc. segons el destinatari de la nostra expressió?

O és que a vegades oblidam al lector o l'auditor i ens enrevoltillam en les nostres serpents literàries, simplement pel goig interior i vanitós de l'autoaudició?

La correcció i perfecció literàries escrites i orals no estan barellades ni amb l'expressió planera i senzilla per a uns lectors o auditors senzills, ni amb l'altura expressiva més alta de la poesia per uns lectors o auditors cults.

Parlam molt de normalitzar la llengua, però pareix que els mallorquins n'estem empegueïts, i n'hi ha més de dos que, usant llenguatges més inflats que un lleu amb ceba, el que fan és por o rebuig, fent creure que normalitzar és esser cultistes o pro-barcelonistes; i normalitzar, -al meu humil parer-, vol dir: 1er. ordenar segons una norma, i 2ón. fer normal una cosa; i per una i altra vertent de la normalització es precisa una voluntat d'acostament (no esperem que l'altre s'acosti tot sol) i aquest acostament (que en marketing té la seva gran 1ª passa) suposa algun sacrifici, sabent que a la llarga produirà indiscutiblement un benefici. Aquest sacrifici no serà més que una renúncia momentànea a l'artifici literari quan sia oportú, i una valoració objectiva de les nostres variants dialectals correctes, ja sien en desinències verbals, ja sia el lèxic, ja sien variants sintàctiques autòctones. I quan el grau extensiu de l'auditori/lector sia tan vast com els sis milions que parlen català, que aquí no poguem dir que, perquè ens entenguin els altres, no els entenem nosaltres mateixos.

Perdonau les deficiències d'un aprenent que s'ha atrevit a opinar.

Nadal Trías Orell

A la Revista SANTA EUGENIA hi podeu escriure les vostres opinions i idees, en forma de carta o de tribuna, o de simple col·laboració. Tant sols volem que no siguin anònims i que si és possible estiguin escrits en la nostra llengua.

GOVERN BALEAR CONSELLERIA DE CULTURA, EDUCACIO I ESPORTS

La Conselleria de Cultura, Educació i Esports ha elaborat un projecte musical d'execució en el termini de tres anys i que contempla la possibilitat d'oficialitzar les escoles de música elementals de la part forana.

Fins aquests moments la política musical de la conselleria ha estat la de potenciar les escoles de música i fomentar la seva integració dins la xarxa d'escoles del Govern per tal de promoure l'activitat i l'ensenyament musical a la part forana.

Les escoles acollides a la xarxa han gaudit enguany d'unes subvencions i també d'unes ajudes especials per equipaments per valor de deu i sis milions respectivament.

L'incentiu econòmic ha servit per a la millora d'infraestructura de l'escola i de dotació del professorat.

Aquesta primera etapa de creixament de la nostra xarxa que ha estat un dels objectius prioritaris d'aquest primer any de gestió respon a la necessitat d'establir unes bases sòlides adients per la nostra cultura política-musical.

A partir d'aquests moments, i amb aquests preliminars, la conselleria ha dissenyat un projecte musical molt ambiciós en la que la primera d'aquestes fases és la consolidar les escoles ja integrades a la xarxa, és a dir, aconseguir un alt nivell de qualitat, en quan a professorat i també en quan a programació i convertir-les a llarg termini en oficials.

Amb aquesta finalitat, ja s'ha iniciat una sèrie de reunions periòdiques del professorat a les escoles elementals amb el conservatori.

En quan a la possible oficialitat d'aquestes escoles és un dels objectius prioritaris a la Conselleria per tal de desmassificar el Conservatori de Mallorca.

En primer lloc, caldria dissenyar un mapa de necessitats de les Illes que contemplàs els punts estratègics per la creació de noves escoles musi-

cals, en funció d'aquestes dades, la Conselleria planificaria la creació de noves escoles.

A les futures escoles oficials de música s'impartirien els primers cursos de solfeig i instrumentació i al conservatori els cursos superiors.

Així idò, les escoles funcionarien com a preseleccionadores dels futurs músics i evitaria la concentració massiva dels primers cursos del Conservatori.

Aquest gran projecte musical està subjecte naturalment a limitacions presupostàries i tècniques però com això no pot servir-nos mai d'excusa no quan tenim una actuació ben planificada, la conselleria ha previst una possible font de financiació a través del Ministeri Ensenyament.

Aquest conveni contempla la prestació de serveis dels alumnes de les escoles elementals de música a les escoles d'EGB i preescolar on impartirien classes de formació musical.

En una segona etapa es procediria a la transformació de les delegacions del Conservatori de Mallorca a Eivissa i Menorca, en dos conservatoris independents.

Aquests centres actuarien de coordinadors i assessors de les escoles elementals i formadors professionals dels futurs músics.

En una quarta etapa, ja molt ambiciosa i depenent de les possibilitats econòmiques del nostre conveni amb el Ministeri d'Ensenyament.

La Conselleria preveu la creació d'un conservatori superior de música on s'impartiria la totalitat de la carrera musical.

I ja en darrer terme en una cinquena etapa i com a culminació d'aquest projecte tan ambiciós es crearia una càtedra que s'anomenaria Frederic Chopin.

Actuals escoles de Música.- Artà, Ciutadella, Porreres, Alcúdia, Calvià, Manacor, Santanyí, Mercadal, Muro, Ferreries, Montuiri i Campos.

Escoles de propera integració.- Algaida, Ses Salines, Capdepera, Escorca, Pollença, Sta.Mª.del Camí, Sineu i Selva.

LA POLICIA RURAL DEL PLA DE MALLORCA

Encara no és una realitat, però sí un projecte la creació per la Mancomunitat del Pla de Mallorca de la Policia Rural.

El passat 7 de setembre es va aprovar definitivament el projecte, el qual, entre altres coses diu, que aquesta Policia Rural no serà una policia municipal, sino que treballarà coordinadament amb la Guàrdia Civil i la mateixa Policia Municipal. La seva funció serà "la prestació d'un servei públic dirigit a la protecció de la comunitat mitjançant el desenvolupament de les funcions de seguretat en llocs públics, ordenació del tràfec, protecció de les personalitats, bens, serveis i instal·lacions de caràcter local així com la col·laboració amb altres forces".

Aquest projecte especifica més envant les tasques així:

- Policia de seguretat de persones i béns dins l'àmbit rural (com guardes de camp, recórrer i vigilar el territori de la seva competència...)

- Recolzament a la Policia Municipal dels municipis mancomunats (com prestar auxili i col·laboració amb els propis policies municipals, fires, mercats, espectacles...)

- Vigilància en general del medi rural (donar compte d'incendis forestals, col·laborar amb l'extinció, intervenció en matèria de caça...)

- Altres serveis que es considerin necessaris (serveis de grua...).

Sembla però, que manca encara una certa concreció i, si el resultat fos satisfactori, se li podrien afegir nous servicis i activitats.

Aquest projecte apunta que la zona d'actuació seria la dels municipis d'Algaida, Ariany, Costitx, Lloret de Vista Alegre, Llubí, Maria de la Salut, Montuiri, Petra, Sencelles, Sant Joan, Santa Eugènia, Sineu i Vilafranca. I també els nuclis de població de Pina Ruberts, Biniali, Randa, Ollerries, Alqueries i Coves.

SINDROME DE TENSION PRE-MENSTRUAL (PMT)

La tensión premenstrual es un problema real que causa sufrimiento a millones de mujeres en el mundo; es un período de tiempo temido por muchas, y que para otras va más allá que la incomodidad física. Puede afectar a su trabajo, a sus relaciones con el marido y sus hijos, en algunas mujeres causa fobias, irritabilidad extrema, cansancio, depresión, retención de agua, dificultad en la comunicación, incremento de apetito, temblores, enfados, dolor de cabeza, dolor de pechos, etc...

Muchas de nosotras experimentamos una, o alguna de estos síntomas, y nuestros familiares ya han aprendido a reconocer los gritos de impaciencia y nervios como señales de "ese tiempo del mes", pues nos tienen que tratar con guantes de lana, y soportarnos cuando nos ponemos nerviosas.

Sin embargo la mayoría, si no todos estos síntomas, pueden ser aliviados. De hecho hay miles de mujeres americanas y europeas que hoy en día disfrutan de una vida sin su síndrome de PMT, gracias a un simple tratamiento nutritivo.

La hormona fememnina, el estrógeno, cuando acumula en la sangre tiene un efecto irritante sobre el sistema nervioso. Es el trabajo del hígado prevenir esta acumulación de la hormona, y también de las vitaminas del complejo B, la B6 en particular. Pero el hígado y su tripulación de vitaminas B no pueden trabajar sin una cantidad adecuada de magnesio en el sistema. El magnesio combina con las vitaminas B-complex en un proceso enzimático que lleva consigo el exceso de estrógeno.

El primer paso es, entonces, empezar a comer alimentos ricos en magnesio: las verduras, los granos enteros como el maíz, el arroz, legumbres y patatas. Las nueces y semillas también son ricas en magnesio, pero tienen un alto contenido en calorías. (Ideal para una mujer que quiere ganar peso.)

Después hay que rebajar la cantidad de azúcar. El azúcar es un ladrón metabólico -roba el cuerpo de magnesio y vitaminas B, (y ya sabe lo que pasa entonces) El azúcar también estimula la secreción de insulina del páncreas,

causando bajones bruscos de niveles de azúcar en la sangre, que causa temblores, incremento de apetito, dolores de cabeza, y un deseo incrementado por lo dulce, - síntomas típicos de la PTM. La insulina es también un compuesto que hace retener agua, contribuyendo a la hinchazón de los pechos y de la "barriga".

Rebajar también la cantidad de productos lácteos, porque su calcio bloquea la absorción de magnesio. (puede tomarlos dos veces la día). Evitar las grasas, interfieren con la absorción del magnesio. Comer solo pan integral (el pan blanco ha sido desprovisto del magnesio, y fortificado con clacío, que bloquea la absorción del magnesio), evitar el café, las bebidas de cola, todo lo que tenga cafeína; porque la cafeína agrava el dolor de los pechos y la aparición de "bultos", además de la hinchazón de los mismos. La combinación de azúcar y sal contribuye a la retención de agua; evítalos.

Mujeres con una moderada PTM responden bien a estos pasos dietéticos. Sin embargo, si después de tres meses no nota diferencia, o tiene unos síntomas más severos, puede añadir un programa de suplemento vitamínico, que será el siguiente:

Vitamina B6.- empezar con 50 miligramos dos veces al día, incrementando cada semana 100 miligramos, hasta llegar a 300 miligramos diarios.

Magnesio.- 300 a 500 mlgrs.diarios.

Complejo B.- Una tableta diaria (25 a 50 mlgrs.)

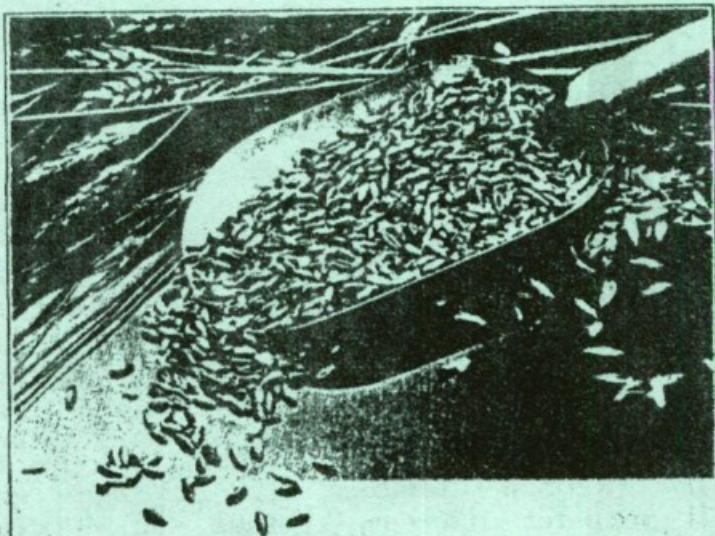
Vitamina C.- De 1.500 a 3.000 mlgrs.diarios.

Vitamina E.- 300 u.i. de E natural (d-alfa tocoferol) ó 600 u.i. de E sintético (dl-alfa tocoferol).

Multimineral.- Debe contener: zinc, hierro, cromo y selenio junto con otros minerales.

Enzimas pancreáticas.- Este suplemento es vital para asegurar la buena absorción de alimentos y suplementos.

ANTES DE TOMAR SUPLEMENTOS, CONSULTAR CON EL MEDICO.

Agricultor,
cultive sus proyectos y sus
ahorros en el
Banco de Bilbao

BB BANCO DE BILBAO

ASSOCIACIÓ DE VEÏNATS

"A L J U B"

SANTA EUGÈNIA

**MINYÓ,
INFANT,
ESPORT**

CARNET
JOVE

FONER

Plaça dels Hostals, 13 i 15

Tel. 62 00 48

SANTA MARIA DEL CAMÍ

**GRAN ASSORTIT DE
ROBA PER A GENT GRAN**

LES OFRENES

Aquests pobles que estan aquí
per celebrar una diada
gràcies a sa sang que han donada
alguns sa vida han pogut salvar

A s'Ofrena participen
entregant algo de lo seu
aquí a la casa de Déu
sa seva presència justifiquen

De Montuiri un ram de Flors
símbol de molta alegria
de germanor i simpatia
armonia dels nostros cors.

El mebrillo es fa d'unes fruites
se diuen codonyes si no m'equivoc
i d'un poble que està a prop
que és Sencellers les mos han duites.

Ses sabates d'Alaró
cosa que per vestir bé totom necessita
aquest poble bones u guapes en fabrica
de baixes i en tacó.

De tots es qui esteim aquí
qui no record "Sa Vermada"
i de Binissalem ha estat portada
aqueixa boteta de vi.

Si un habrient heu d'alimentar
i desconeixeu el remei
imitau els de Consell
que mos ofrenen el pa.

També s'ofrenen figues seques
d'Algaida son els portadors
això és feina de conradors
en els seques de les casetes

Artesans, joves i vells
hi ha dins el terme de Marratxí
així ho representen aquí
oferint una parella de siurells.

Obres de gran artessania
també ho son els purificadors
de Santa Eugènia aquestes labors
amics i veïns de Santa Maria

Oh! ametller florit
converteixes Mallorca en jardí
cobert de blanques estrelles
per ofrendar un paner d'ametlles
Santa Maria del Camí

Rafel Estarells.

TROBADA COMARCAL
DE
DONANTS DE SANG

El diumenge dia 6 de novembre
tengué lloc a Santa Maria del Camí
una trobada Comarcal del Donants
de Sang de la Securetad Social de
la Zona II de Mallorca que compren
els pobles de Alaró, Algaida, Binissalem,
Consell, Sa Cabaneta, Portol, Pla de
Na Tessa, Pont d'Inca, Sencelles, Santa
Eugènia i Santa Maria del Camí.

Durant la Missa, en el moment
de les ofrenes cada poble oferí a l'altar
un present representatiu de les labors
del seu poble, i com a presentació
el glosador santamarier Rafel Estarells
hi feu aquestes gloses (que hi ha al
costat) a cada un dels pobles en el
moment de l'ofrena. Una vegada acabada
la Missa entre altres informacions
dels Donants, es procedí a la imposició
de insígnies a 102 Donants de la comar-
ca que han superat les 10 donacions,
entre els que es contaven els taujans
Toni Alorda Coll, Antonia Roca Cañe-
llas, Francisca Amengual Coll, Francisca
Coll Mascaró, Francisca Roca Roca,
Antonia Adrover Torrents, Bartomeu
Crespí Miralles, Toni Miralles Pou,
Gabriel Coll Roca i Bartomeu Coll
Isern, i també foren imposades 10
medalles especials als donants que
superaven les 25 donacions, entre els
que es trobava el taujà Sebastià Crespí
Coll.

Amb la Banda de Música, i les
agrupacions folklòriques de Santa Maria
i Santa Eugènia, s'animà una torrada
a la Plaça de l'Ajuntament.

Entre els 1.676 donants que té
actualment la Germandat, 131 son
taujaus.

Enhorabona a tots els donants, i
especialment al distingits per la seva
generositat.

La redacció

La primera paraula que pronunciarà aquest nin serà en mallorquí.

Els infants que ara neixen a la nostra illa són ciutadans del món per dret propi. La paulatina desaparició de les fronteres, l'expansió dels mitjans de comunicació i l'agilització dels transports, posaran a l'abast de tots aquests infants la possibilitat de visitar o de fixar la residència a qualsevol lloc del món. Per tot això no hi ha res tan important com

oferir-los, des de molt petits, la possibilitat que siguin vertaderament conscients de la seva pròpia identitat i que puguin sentir-se dignes hereus de tota la riquesa de la nostra cultura. La normalització de la nostra llengua i el coneixement de la nostra cultura és l'únic camí perquè puguin aconseguir-ho. La nostra obligació, evidentment, és facilitar-los-ho al màxim.

FORN CA'N QÜEC

ESPECIALITAT:
ENSAIMADES I PASTISSOS

telèfon 62 07 71
(provisional)

C/ José Antonio, nº 7
SANTA EUGÈNIA

SANTA EUGÈNIA

Revista per a la Divulgació i la Cultura

SERVEIS DE "SA NOSTRA"

- Comptes corrents
- Llibretes d'estalvis
- Estalvi infantil
- Estalvi del pensionista
- Imposicions a termini fixat.
- Transferències
- Domiciliació de pagaments (contribucions i tributs)
- Pagament de nòmines
- Pagament de pensions
- Xecs gasolina auto-6.000
- Tot tipus de préstecs i entre ells:
- Préstecs de regulació especial
- Préstecs Pime subvencionats pel Govern Balear
- Crèdits agrícoles
- Crèdits compra
- Compra i venda de valors
- Assessorament en inversions
- Xecs de viatge
- Canvi de divisa
- Calxes de lloguer
- Targeta 6.000
- Auto-Calxa. (Aragó i Luca de Tena cantonada Aragó)
- Descompte de Lletres
- Lletres al cobrament.

TARGETA "SA NOSTRA"

Deixi de banda l'horari d'oficina. Disposi dels seus doblers quan ho desitgi.

Gràcies a la Targeta "Sa Nostra" pot disposar, ingressar i estar al corrent de les seves operacions demanant el saldo de la seva llibreta o l'extracte del seu compte corrent.

CAIXA DE BALEARS
"SA NOSTRA"

~~LA REINA VISITA LA COMUNITAT~~

Molts de dissabtes o diumenges quan venc a la vila em trob amb gent que em diu: "¿Podriem anar a Ses Sitjoles a veure què fan els drogadicte?". I jo sol respondre que no. Per què?. Perquè a Ses Sitjoles no hi ha un zoo on es mostri una espècie rara anomenada "drogadicte", com si fossin extraterrestres o uns pacients que amb tècniques especials són curats, sinó que Ses Sitjoles és un lloc on hi ha un grup de persones normals que han tingut un problema -el de la droga- i que lluiten cada dia, cada moment, per créixer com a persones. És un lloc on s'hi està lliurement, el que vol; un lloc on cadascú és protagonista de la seva vida, i que això no ho fa totsol sinó amb altres. Per tant el lloc "Ses Sitjoles" és el que menys importa tenint en compte la importància que té tenir aquest lloc i amb unes condicions com a possibilitat. El que importa són les persones que durant un temps fan un camí junts. Per això nosaltres parlem de la "Comunitat", i a una comunitat no s'hi va per veure que hi fan, sinó per compartir, per entrar en la dinàmica i la vida dels qui viven allà (que amb la seva vida en comú van creant la Comunitat).

Normalment nosaltres no acceptam un grup nombrós de persones, entre altres raons perquè no volem esser invadits ni tenir aquesta sensació, i perquè no volem interrompre el ritme normal de la "família", ja que la comunitat és terapèutica i com a tal és un temps especial que val la pena

Fotos: F. Amengual

aprofitar al màxim.

I, a dir veritat, el 25 d'agost jo estava nirviós i tenia por. No sabiem quantes persones venien i amb quina actitud. No sabiem si els que venien ho feien pel títol i perquè "tocava" o "convenia" acompanyar a la Reina, o perquè valoraven el Projecte Home i els qui l'anam fent. Tenia por de que tot es quedàs en protocol i aquesta fos la cortina que amagàs la vida i la lluita d'unes persones,

i que la trobada no fos profitosa ni per uns ni pels altres.

Ben aviat els nervis es convertiren en pau i la por en alegria perquè, després dels quinze primers minuts protocolaris de discursos, escrits però sentits, de la filosofia, del clic-clic dels fotògrafs, dels regals, del seure al lloc previst, tots varem sentir la comunió dels qui erem allà. Ni uns ni altres erem estranys, com si fossim de molt de

"Ens varem deixar dur de la vitalitat conquerida amb molt d'esforç, dels membres de la comunitat i del senyoriu senzill i profundament humà d'aquesta gran senyora que és la nostra Reina".

—TERAPEÚTICA— "SES—SITJOLES"—

temps coneguts. Ens varem deixar dur de la vitalitat conquerida amb molt d'esforç dels membres de la Comunitat i del senyoriu senzil i profundament humà d'aquesta dona extraordinària que és la nostra Reina.

Jo sabia de la capacitat de comunicació del qui fan el programa, allò que no sabia era la capacitat d'entendre, comprendre, sentir i compartir de la Reina d'Espanya. Que bé ens varem trobar tots durant aquelles gairebé tres hores !. El diàleg era de cor a cor. Les preguntes no eren les tòpiques. Es veia clar que eren el fruit d'un coneixement i una estimació del problema i de les persones que l'han patit. Va voler, la Reina, anar a totes les habitacions i obrir els calaixos, conèixer tots els sectors, qui ni estava de responsable i de treballador, saber els instruments terapèutics, en què consistien, quan i com els empraven, quin resultat, com es sentien...

En el punt va llegir el diari terapèutic i al llibre "pull-up" va escriure la frase del dia. I també aquí es va veure com es sabia adaptar a una nova realitat sense perdre les

seves pròpies arrels, i així ens va regalar amb un pensament més antic que els nostres foners i més nou, actual i vigent que l'aire que respiram: "me habeis cogido de sorpresa" -somriure joïós i còmplice dels altres- "... pero os voy a escribir un pensamiento griego" -"Ah! pero, por favor, en castellano"- i aquesta vegada el somriure va esser de Donya Sofia-. I així ens va regalar amb un missatge que és punt de referència de la nostra Comunitat i treball diari de tots nosaltres: "Conoce a tí mismo".

Si el fet de què una visita programada per mitja hora durí gairebé tres i de què aquestes passin volant diu molt, jo voldria afegir dues coses: primera, les darreres paraules de la Reina: "Ha sido una de las tardes más maravillosas de este verano", i la segona l'impacte i la força que tots els del programa varem rebre de Donya Sofia, impacte i força que provenien més per la capacitat de transmetre energia vital que pel què representa.

I vull acabar dient el meu sentiment d'agraïment a la dona, a la mare i a la Reina. Gràcies, Donya Sofia.

LA DROGA

Conferència dia 21 de desembre a les 20'hores
BARTOMEU CATALÀ BARCELÓ
(del "Projecte Home")
Al Centre Cultural Taujà

BARTOMEU CATALÀ.

LA DEPRESSIÓ DELS ADOLESCENTS

Senyor director:

Molt m'ha impressionat el cas de que varis adolescents s'hagin llevat la vida al principi d'aquest curs escolar.

Senyor director:

Molt m'ha impressionat el cas de que varis adolescents s'hagin llevat la vida al principi d'aquest curs escolar. Son tragèdies familiars de les que els lectors en tendran informació, i que ens preocupen, pel que tenen d'avís, als pares i mares amb nins que tenen problemes de males notes en el col·legi. Jo som partidària d'exigir-los als nins aquell rendiment per al que me pareix que estan capacitats, però m'assusta que ells no comprenguin les meves raons i es tanquin en sí mateixos, i no comuniquin els estats depressius que puguin sufrir en un moment determinat. Resulta curiós saber que els pares i familiars dels nins que han mort coincideixen en afirmar que no observaven res extrany en el seu comportament. El cas és que, cercant claretat i consell per a aquest problema, m'he trobat amb aquestes "deu normes per entredre als fills", que li oferesca a vostè per si desitja publicar-les en benefici dels lectors d'aquesta revista:

- 1.- Els fills no son una propietat privada. Ells també tenen problemes i estats depressius.
- 2.- Escoltar, oïr als fills. Estar atents al que diuen.
- 3.- Crear i cuidar vies de comunicació i afecte.
- 4.- No criticar ni ridiculitzar al nin en públic.
- 5.- Transmetre que lo important no és arribar el primer, sino arribar a ser feliç.
- 6.- Abans de judicar als fills intentar comprendre-los.
- 7.- Intentar averiguar per què el nin no té interès pels estudis.
- 8.- Quan el nin es sent retret i trist, parlar amb ell.
- 9.- No projectar les pròpies frustracions sobre els fills.
- 10.- Inculcar-los expectatives de futur.

N.de la R.: Evidentment aquestes cartes no anaven dirigides a la nostra Revista, com ho hauran pogut deduir als nostres lectors, però pel seu interès i actualitat les reproduïm pensant en l'orientació i utilitat del seu missatge. Originals de la Revista PS N°1.181 de Nov. de 1.988.Madrid.

Ana Maria G. (Madrid)

LA DEPRESSIÓ DELS ADOLESCENTS

Carta

ALS NINS

SUÏCIDES

...i als pares

dels altres nins.

Avui la meva carta es dirigeix als qui heu elegit un viatge llunyà i sense retorn a través de la mort que els majors anomenam suïcidi.

Estic segur de que a vosaltres vos encantava la vida, viure. Volieu viure en un món més bell i gratificant que el nostre. El nostre és dur, exigent, agressiu, deshumanitzat... Vosaltres volieu un món diferent on fos possible la il·lusió, on els nins no visquin sotmesos a la competència i a l'agobi constant per superar marques i notes de classe per trobar un lloc en la vida. I elegireu l'aventura de trobar la vostra forma de viure a una altra part.

No sabieu què era la mort, no podieu saber-ho a la vostra edat. Tantmateix, l'heu elegida com a solució als vostres problemes. Vos equivocàreu. Ens equivocam tots. A pesar d'això, o tal vegada per això, la vostra mort s'ha convertit per a nosaltres en la gran pregunta. Els vostres problemes! ¿Quin món vos oferim els majors als nins per a que el vegin carregats de problemes i es neguin a soportar-lo i compartir-lo i elegequin la mort com a forma de solució, de protesta, d'allunyament? ¿Es possible que als vostres tretze i quinze anys hagueu sofert tant o vos hagueu desil·lusionat tant de nosaltres?

La vostra resposta pareix dir-nos que sí amb el seu terrible silenci. I mos sab greu. I mos urgeix tenir solucions. Hem de guanyar molt en capacitat d'atenció, d'escoltar, i d'acollir. Hem d'aprendre a mirar als ulls i a ser amics. ¿Còm és possible no advertir i posar remei a l'estat d'ànim d'un nin que està preparant la seva mort? Segurament perquè no sabem mirar-lo als ulls i fer-nos amics seus...

A vegades vos educam en la mentida. Son molts els pares "estora" que es posen als peus dels fills i els pares domats que viuen culpabilitzats i elegeixen com a forma de comportament la gratificació constant. I surten els nins capritxosos que es valen de mil subterfugis per a conseguir dels seus pares el que a qualsevol moment desitgen. Des de nins heu de saber que en la família, en el treball i en la vida hi ha carències: estan presents el dolor, la malaltia, la pobresa, el treball dur, i en ocasions, la dolentia. No viviem en el millor dels móns. No podem enganar-vos ni oferir-vos un món de disfrutar totalment sotmès als vostres capritxos, que les teniu. Hem d'educar-vos en l'austeritat, el compartir i el compromís...; però, també, en la capacitat para a soportar i integrar la part de sufriment, de frustració i de dolor que existeixen i que son aquí... Així educam en la maduresa, en la solidaritat i en l'esperança.

Manuel Gómez Rios

ENTREVISTA "JOVE"

A M B

PEP CRESPI OLIVER. A) DE SON RIGO

Aquí tenim s'entrevista que mos ha concedit en Pep Crespi Oliver (de Son Rigo). Li donam ses gràcies per sa seva col.laboració esperant que sigui del vostre gust. Com a detall anecdòtic aquesta entrevista ha estat realitzada dins el seu propi cotxe, i li agraïm que mos hi deixàs colcar.

Quants d'anys tens?

Tenc 22 anys, vaig néixer el 25 de Març.

Quin signe ets?

Som Aries, però és una cosa que no me preocupa gaire, el mir a vegades però mai no endevina. I si alguna vegada endevina és per sort. Ni tan siquiera se quines característiques tèn.

Que vas fer després de acabar els teus estudis aquí?

Vaig estudiar dos anys al politècnic de fusteria, després d'un estiu de fer de picapedrer pel poble vaig començar a fer feina a una fusteria, i d'això ja en fa sis anys. Es una feina que m'agrada i que està bé.

Te va agradar fer sa mili?

Me va agradar per que arriba un moment que l'acabes. Jo la recoman per que ja l'he feta, però ...

I sa teva afició pes boleros?

Sempre m'havien agradat, ja desde petit era una cosa que me cridava l'atenció. Som molts pocs al.lots, de fet de sa meva edat només som jo i un altre.

Així que t'agrada molt?

Si, m'ho pas molt bé, ensaiam tots els divendres, i de tant en tant feim alguna sortida, però com que encara fa poc temps que hem començat no feim masses sortides.

Quin deports t'agraden més?

Es futbol, sa caça que es una cosa que practic, i ja fa set o vuit anys que som caçador.

I que t'agrada caçar?

M'agrada caçar conills quan n'hi ha, fer aguait, i amb es cans ...

No es com un poc pesat haverse d'aixecar prest es dematí per anar a caçar?

No, tamateix no dura mes que un meset, i tampoc no t'hi aixeques molts de dies entre dissabtes i diumenges, a més com que t'aixeques de gust tampoc no te molesta.

Tu consideres que sa caça es un deport?

No ho se, un deport crec que es una cosa per un esforç físic teu, i sa caça es més una manera per passar es temps, no ho veig massa un esport.

Creus que sa caça es una matança?

A mi no m'agrada fer matances, però en aquell moment no hi penses per que disfrutes. Jo hi pens però hi tiram.

Tu tens molt bona fama al poble per que te fas amb tothom, es el teu caràcter, t'agrada esser així?

Tenir enemics no li agrada a ningú, jo m'estim més tenir un amic que un enemic, m'agrada fer-me amb tothom, i tothom me cau bé i procur

caure be a tots, faig bromes malda-
ment a vegades me passi un poc
per que som un poc brut, però
som amic de tots.

A part de boleros, futbol, etc, qué
més t'agrada?

M'agraden molt es cotxos i ses
motos, vaig a totes ses carreres
que puc. Vàrem començar a anar-hi
amb el meu germà per que tambe
li agradava, i jo he seguit. Si
pogués córrer crec que m'animaria.
Sempre que vaig a veure en Joan
"Es Roter" li faig quatre fotos
i a ell li agrada.

Vas molt en es cine?

Això de pel·lícules m'agrada,
si en fan una de bona vaig a veure-
la, es pot veure en video però
arriben un poc tart. A mi m'agrada
tot tipo de cine no tenc preferèn-
cies.

I música?

També tota, rock, heavi no tant,
i de tot lo demás també m'agrada.

Trobes que li falta ambient al poble?

Home, sa gent en du de marxa,
però l'hem d'anar a fer a fora,
llevat de nadal i ses festes des
poble.

A pesar de tot, que t'estimes més
Santa Eugènia o Palma?

En sa tranquil·litat m'agrada Santa
Eugènia, però en qüestió de marxa
m'agrada més Palma, per que ja
no has de fer tants de Km., però
si havia de triar triaria Santa
Eugènia.

Que sen ha fet d'aquell antic projecte
de fer sa volta a Mallorca amb el
1500?

Amb so 1500 ja no crec que la
façi per que està donat de baixa,
però ja té 22 anys, ja n'ha fetes
moltes de voltes.

Que opines de sa revista?

Trob que està bé, però falta col-
laboració, molta gent té opinions
i no les escriu per peresa o per
no comprometer-se.

Mos han dit que te fas el carnet
de taxi, es vera?

Si que ho es, i a lo millor en
cuic un de taxi per canviar una
mica, i a mes a jo m'agrada con-
duir. També tenc el carnet de
camion i pintura me faré el d'auto-
bús i el de remolc.

Trobes que estaria bé fer un gimnàs
al poble?

Si estaria bé, i a mi m'agrada
molt això de defensa personal
i aquestes coses. I haver d'anar
a Palma no va bé.

Que opines de sa piscina, t'agradaria
que acabassin el poliesportiu?

Sa piscina m'ha agradat molt,
trobo que es una bona cosa, i es
poliesportiu voldria l'acabassin
amb un camp de futbol, una pista
per córrer, i tot això.

Respecte a sa velocitat, que creus
que fa més via un jove o un vell?

Un jove sempre fa més via per
que li agrada córrer i se vol
espaïar, però hi ha vells que
també li donen, però sempre tenen
més experiència.

Es important per tu l'experiència?

Per jo si, es un grau en tot,
sa feina, es conduir, encara que
mai ho acabes de saber tot.

JAUME I XAVIER

Donam la mà als ajuntaments,

construïm Mallorca plegats.

El Consell Insular de Mallorca du a terme en col·laboració amb els municipis petits de l'illa, un ambiciós programa de realitzacions que és el resultat d'una estreta cooperació en matèria tècnica, jurídica i econòmica i en una àmplia plataforma d'accions en els camps més importants de l'activitat ciutadana diària.

El Consell Insular de Mallorca ofereix als diversos municipis una ajuda inestimable en matèria d'assistència social als ciutadans, de foment de la cultura popular, de dotacions d'infraestructura esportiva als pobles, de potenciació de les activitats econòmiques i socials, de creació de llocs de feina, de construcció de carreteres, de protecció del medi ambient i de tot quant s'ha de menester perquè els petits municipis de la nostra illa puguin disposar d'unes dotacions d'infraestructura adequades a les seves necessitats.

Per nosaltres, els més petits són els més grans.

CONSELL INSULAR DE MALLORCA

CONSELL 1 SANTA EUGÈNIA 1

L'empat aconseguït per l'equip taujà es pot considerar de just i mitjanament satisfactori ja que suposa restar un dels negatius acumulats del dos darrers partits al Pou Nou. El colista Consell va posar difícils, en algunes fases del partit, les pretensions del Santa Eugènia de puntuar en aquest desplaçament. Una pobre banqueta, amb A.Lacoma com a porter suplent i V.Amengual com únic jugador del camp, clarificava les limitacions de la plantilla disponible en la actualitat.

El primers quarante-cip minuts es caracteritzaren per l'avorriment i l'antifutbol. El joc quedava sovint aturat per les innumerables faltes comeses pels jugadors de ambdós equips, actitud molt poc controlada pel trencilla que demostrà poques qualitats de jutjar un encontre. El dos gols foren la cosa més bona d'aquesta part; comença marcant el davanter centre local amb un tir certer que Ferrà no pogué interceptar. Poc minuts després, a conseqüència d'un tir de falta sobre el cançerver conseller, aquest no pogué retenir adequadament l'esfèric, allà dins l'àrea, en Bauça, oportunista, aconseguí enviar-lo dins la porteria. Un tir posterior al pal del marc den Ferrà i la lesió de Toni Coll és l'únic destacable del període anterior al descans. Després, augmentaren les ocasions de perill, pareixent que l'empat no agradava a ningú. Hem de destacar, per damunt de tots, la gran feïne de Ferrà que tant per alt com per baix es feia en tots els balons pròxims als seus dominis. Per altra banda, encara que de forma molt aïllada, recordam un parell de jugades interessants del taujans, que en veritat tenen dificultats per trobar un esquema de joc. Bauça va estar a punt de culminar un contraatac quan només mancaven deu minuts.

SANTA EUGÈNIA 1 GÈNOVA 3

Per tercera vegada consecutiva es perd dins el Pou Nou. En aquesta ocasió també davant un equip que, sense fixar-mos en el marcador, no és res de l'altre món. Què serà quan ens visistin els bonos? Les interpretacions de l'aficionat són moltes i diferents i mals plantejaments; mala sort i poques ganes i mala ratxa; desil·lusió, etc. La nostra apreciació, aquí, és totalment objectiva, i per això fessem un poc de record del que va ésser el partit. Un partit de reincorporacions com foren des de Salvador, (complida la sanció imposada pel comitè), Gori i P.Amengual. La formació quedava aleshores integrada per Ferrà a la porteria; Amengual, J.Crespí, T.Guardia, Carbonell, a la defensa; Gori, Deià i J.Canyelles com a migcampistes; Bauça, Salvador i M.Crespí en punta. El domini de l'encontre corresponia al Santa Eugènia que dins el primer quart d'hora ja havia tingut ocasions per inaugurar el marcador; el Gènova es limitava a contractacar sense massa èxit. Però foren els visitants els primers en marcar gràcies a un penalty per infracció clara. Era important que els locals, abans d'onar als vestidors, empatassin el partit cosa que va succeir després d'una jugada per l'esquerra. Salvador la culminar.

El poder ofensiu taujà no va menguar després del descans i a moments el domini era descarat i les situacions de gol no mancaren, però el final fallava això que en el futbol ho es tan important, la puntaria. El Gènova, que jugava quan podia, va resoldre el compromís en dues jugades, en les quals Ferrà no va estar massa afortunat. L'1 a 3 no va reflectir el mèrits del dos equips perquè el qui va posar més ganes i més oportunitats va ésser el Santa Eugènia.

POBLENSE 7
SANTA EUGENIA 2

SANTA EUGENIA 0
SENCELLES 4

Amb força i entusiasme va començar aquest partit per part del Santa Eugènia que devers el minut 10 aconseguia posar-se per davant del marcador. Però a mesura que avançaven passant el minuts el signe del partit s'anava girant; el Poblense millorava en el seu joc i els taujans pitjoraven. En el descans es va arribar amb 3 a 1. Seguidament les coses no camviaren gens, els locals s'imposaven per velocitat i per nombre d'oportunitats, quatre de les quals foren ben aprofitades ja que arribaren a augmentar un marcador extens. Per altre part, de les poques ocasions de gol dels taujans, una possibilitat el segon gol.

El 7 a 2 dona una idea clara del que va esser aquest partit que a més de haver-se vist superat el Santa Eugènia per el conunt local, va sufrir les conseqüències d'unes decisions discutibles per part del trencilla.

BILLAR A SANTA EUGENIA

El passat dia 13 de Novembre, va tenir lloc el 1er Gran Torneig Taujà de billar, que es va realitzar en el Pub S'estació. El número de participants varen esser uns 75, dels quals una tercera part con de Santa Eugènia.

El campionat es tractava de billar americà a contra relotge, que consta de aficar totes les bolles lo mes aviat possible dins el forats, sense que se blanca mos i caigui dedins, perquè si no queden desqualificats.

El torneig va durar tot el llarg de la nit, fins que es va obtenir el següent resultat final.

1er Classificat en 2'08'' - Ciutat

JAVIER ANTEQUERA

2er Classificat 2'19'' - Mª de la Salut

JAUME FERRIOL

3er Classificat 2'21'' - Mª de la Salut

PERE ANTONI TORELLO

4er Classificat 2'22'' - SANTA EUGENIA

ANTONIO SANCHEZ (BOLL)

5er Classificat 2'28'' - Santa Maria

MIQUEL BARCELO

6er Classificat 2'30'' - SANTA EUGENIA

TOMEU AMENGUAL (TOPA)

1^a Femenina 6'06'' - SANTA EUGENIA

SEBASTIANA SASTRE

Darrer Classificat 6'42'' - SANTA EUGENIA

RAFAEL BESTARD (FARY)

Tots ells varen rebre un trofeu, incluint pels tres primers un premi en metàl·lic de 25.000 P_{ts}, 10.000 P_{ts} i 5.000 P_{ts}, respectivament.

Li donam l'enorabona a en Pedro Oliver Perelló que va esser el qui va organitzar aquest torneig.

MOTOCICLISME

Com vosaltres ja sebeu hi ha un atlot en el poble que corr en una moto. El seu nom es Juan Horrach "Roter", el qual varem tenir una entrevista amb ell, on nos conta les seves aventures en el mon de ses carreres.

Amb la celebració del IV Trofeu Illes Balears de motociclisme, va acabar el passat dia 6 de Novembre, el campionat de Balears de trams cronometrats.

Aquest campionat contava amb 4 proves:

1ª Pujada a la Granola, V pujada al Puig Major, Tram cronometrat Son Poc i IV trofeu Illes Balears.

La primera en celebrar-se va esser la 1 pujada a la Granola, a Andratx, amb un recorregut de 4600 m. Un circuit molt enreniscolat i perillós a pesar de la gran quantitat de bales de palla (1500) posades al llarg del Circuit.

Els entrenaments començaren el dissabte a l'horabaixa i amb el terreny banyat per la pulja d'hores anteriors. Ala meua categoria (f. escoters) tan tenia un rival Juan Alcina amb vespa 125. Es donà la sortida a l'entrenament que constava de dues manigues amb el pis quasi sec del tot, vaig conseguir rodar més de pressa, mentras que el rival tenia una caiguda a les primeres curves.

La conclusió era que si el dia de la carrera plura, era que perdria jo, i si no ploura no sabien qui podria guanyar, ja que al caure Alcina, no sabien quin temps hauria fet.

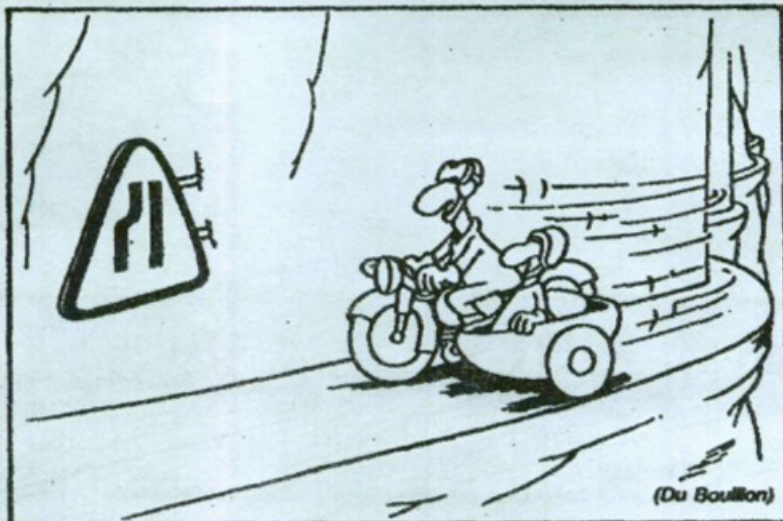
El diumenge el dia de la carrera sortí ennuvolat, i 1 hora abans de la carrera començà a ploure molt fort. Es decidí donar la sortida dues hores mes tard de lo previst perque l'asfalt aixugas. A la fi es decidí devers les dotze del mig dia donar la sortida prevista per a les 10. Amb el pis quasi sec es porqué rodar bastant ràpid conseguint superar en més de 10 segons al meu rival. Però seria a la segona màniga on es decidiria qui guanyava, ja que el pis estava totalment sec. Tots els pilots rodaren més ràpid. A la fi la victòria va esser per mi, amb tant sols 3 segons de diferencia, però suficient.

La 2ª prova en celebrar-se va ser la V Pujada al Puig Major. Novament només tenia una rival, però aquesta vegada es tractava de la joveneta Isabel Capllonch Girmalt, amb vespa 125. A les 2 manigues de l'entrenament vaig arribar a la meta amb un poc més de 10 segons. Jomateix succeia el dia següent rebaixant a 9 segons, que era el temps quehavia fet a la mateixa prova l'any passat.

La 3ª prova fou el tram cronometrat de Som Roc, a Porreres, en la que no vaig poder prendre part per motius de treball.

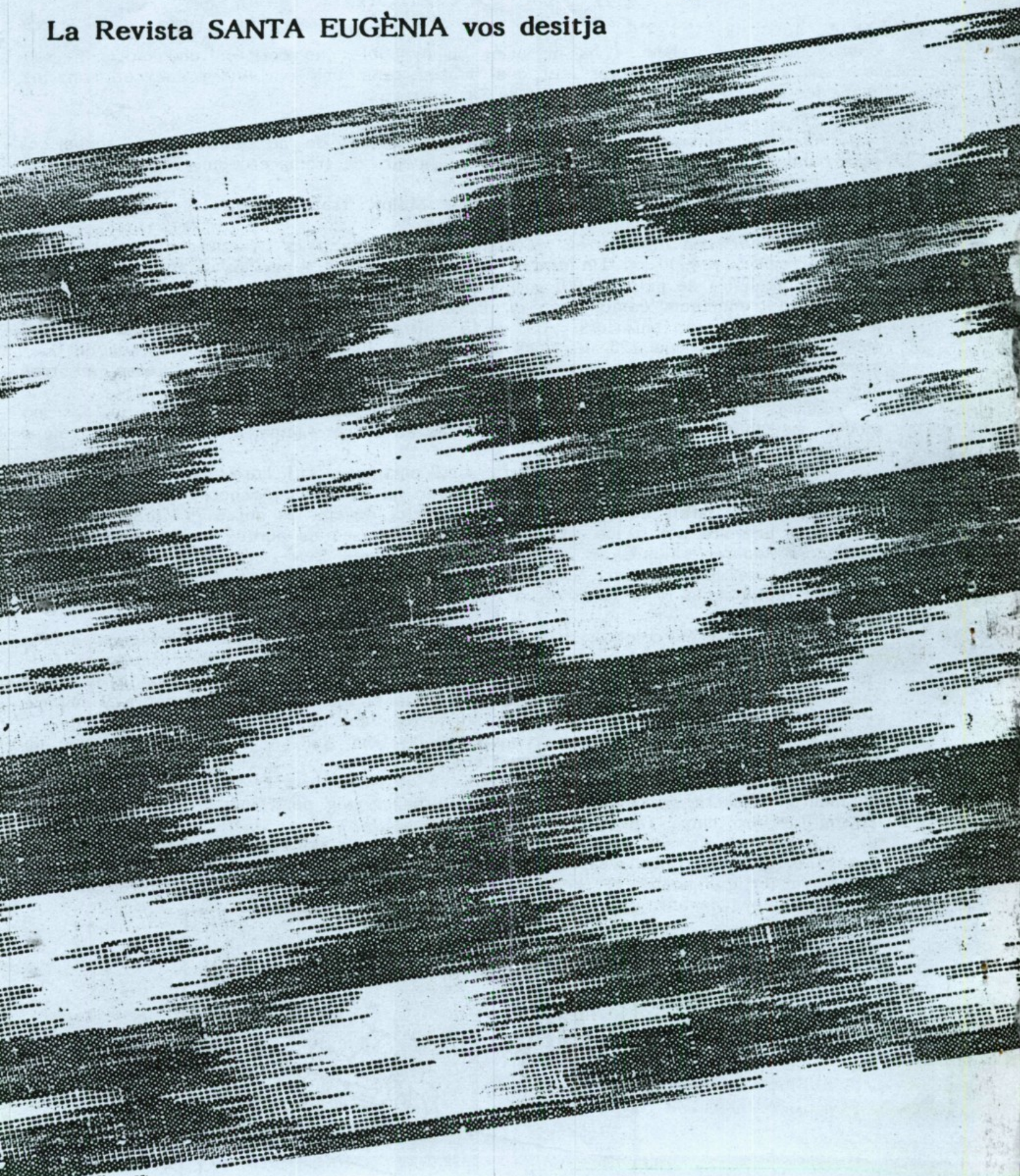
La darrera prova va ser el passat dia 6 de Novembre. El IV trofeu Illes Balears a Llubí. A aquesta prova vaig deixar La Vespa, i vaig perticipar a la categoria "C" (250cm³ de dos temps, fins a 400 cm³ de 4 temps).

La carrera va ser un fracàs total que jo ja imaginava. La moto es porta de maravella, però la falta d'experiencia, i una moto que no estava a l'altura de les altres, va fer que acabàs en el darrer lloc amb més de 11 segons de fiferència, baix del qui m'anava davant.

La Revista SANTA EUGÈNIA vos desitja

unes "BONES FESTES" de NADAL